

UNIVERZA V LJUBLJANI, ZDRAVSTVENA FAKULTETA

Tajda Habermut

**UPORABA SISTEMA COBISS+ IN APLIKACIJE
MCOBISS PRI ŠTUDENTIH ZDRAVSTVENE
FAKULTETE UNIVERZE V LJUBLJANI**

Pisna naloga za bibliotekarski izpit

Ljubljana, 2023

Ključna dokumentacijska informacija

Ime in PRIIMEK: Tajda HABERMUT

Naslov pisne naloge: Uporaba sistema COBISS+ in aplikacije mCOBISS pri študentih Zdravstvene fakultete Univerze v Ljubljani.

Kraj: Ljubljana

Leto: 2023

Št. strani: 37

Št. slik: 29

Št. preglednic: 0

Št. prilog: 1

Št. strani prilog: 4

Št. referenc: 23

Strokovno usposabljanje za bibliotekarski izpit je potekalo v: Univerza v Ljubljani, Zdravstvena fakulteta

Mentorica v času strokovnega usposabljanja: Vesna DENONA, Univerza v Ljubljani, Zdravstvena fakulteta

UDK: 017/019-057.875(043)(0.034.2)

Ključne besede: COBISS+, mCOBISS, informacijska pismenost, informacijsko vedenje, visoko šolstvo

Izvleček

Knjižnični katalog je urejen popis gradiva, ki obsega različno knjižnično gradivo, tako v tiskani kot elektronski obliki. Uporabniki lahko s pomočjo kataloga ugotovijo, katero gradivo ima knjižnica, knjižničnemu osebju pa le-ti služijo za dopolnjevanje knjižnične zbirke in posredovanje informacij. Cilj naše raziskave je bil ugotoviti, v kolikšni meri študentje uporabljajo sistem COBISS+ in aplikacijo mCOBISS. Zanimali so nas tudi načini iskanja, pogostost uporabe, načini prijave, uspešnost iskanja, uporaba funkcij, težave pri iskanju in način opravljanja rezervacij ter podaljšanja gradiva. Za izpolnitev anketnega vprašalnika smo prosili 1710 študentov, od tega jih je anketo v celoti izpolnilo 155. S pomočjo anketnega vprašalnika, ki je zajemal 14 vprašanj, smo ugotovili, da le-ti pogosteje uporabljajo sistem COBISS+ za iskanje gradiva, podaljšanje in rezervacije v primerjavi z mCOBISS. Spletna aplikacija jim omogoča večji zaslon in s tem lažje iskanje v primerjavi z mobilno aplikacijo. Najpogosteje iščejo po osnovnem iskanju, kjer imajo popolne podatke (npr. točen naslov knjige), najmanj pa uporabljajo ukazno iskanje, saj je zahtevnejše za uporabo. Najpogosteje iščejo po naslovu,

avtorju in ključnih besedah. Glede uporabe funkcij se je izkazalo, da anketiranci pogosteje uporabljajo omejitev iskanja na določeno knjižnico, frazno iskanje in filtriranje glede na vrsto in vsebino gradiva, medtem ko najmanj uporabljajo krajšanje besed, logične operatorje, filtriranje zadetkov na stran ter filtriranje glede na predmet. Iz rezultatov je razvidno, da imajo anketiranci največ težav glede poznavanja funkcij ali da se pri iskanju gradiva zatipkajo in ne dobijo zadetkov. Kljub vsemu so navedli, da so pri iskanju gradiva uspešni.

KAZALO VSEBINE

1	UVOD	1
2	INFORMACIJSKA PISMENOST IN INFORMACIJSKO VEDENJE V VISOKEM ŠOLSTVU	2
2.1	INFORMACIJSKA PISMENOST	2
2.2	INFORMACIJSKO VEDENJE	3
2.3	INFORMACIJSKO VEDENJE PRI UPORABI MOBILNIH NAPRAV	5
3	COBISS+.....	5
3.1	PRIJAVA V SPLETNO APLIKACIJO COBISS+	7
3.2	NAČINI ISKANJA	8
3.3	MOJ PROFIL COBISS+	10
3.4	TEHNIKE IN NAČELA PRI ISKANJU	14
4	MOBILNA APLIKACIJA mCOBISS	16
5	PREGLED DOSEDANJIH RAZISKAV O COBISS+ IN MCOBISS	18
6	RAZISKOVALNI PROBLEM, RAZISKOVALNA VPRAŠANJA IN HIPOTEZE	20
7	RAZISKOVALNA METODA	21
7.1	REZULTATI ANKETE	22
8	RAZPRAVA IN ZAKLJUČKI	33
9	NAVEDENI VIRI IN LITERATURA.....	35
	PRILOGA 1: ANKETNI VPRAŠALNIK.....	I

KAZALO SLIK

Slika 1: Wilsonov model informacijskega vedenja (Wilson, 1999).....	4
Slika 2: Baze podatkov v COBISS+.....	7
Slika 3: Načini prijave v COBISS+.....	8
Slika 4: Osnovno iskanje v COBISS+.....	9
Slika 5: Izbirno iskanje v COBISS+.....	9
Slika 6: Ukazno iskanje v COBISS+.....	10
Slika 7: Moja knjižnica v profilu uporabnika COBISS+.....	11
Slika 8: Možnost dodajanja nove police v profil uporabnika COBISS+.....	12
Slika 9: Možnost »Moje police« v COBISS+.....	12
Slika 10: Omejitev zapisov na stran v »Moji polici« COBISS+.....	12
Slika 11: Možnosti shranjevanja poizvedbe v COBISS+.....	13
Slika 12: Pregled shranjenih poizvedb v COBISS+.....	13
Slika 13: Logični (Boolovi) operatorji (Coordenadoria do SIBi – Unitau, b. d.).....	15
Slika 14: Prikaz mobilne aplikacije mCOBISS.....	17
Slika 15: Videoposnetki za pomoč uporabnikom pri prijavi v aplikacijo.....	18
Slika 16: Stopnja študija anketirancev.....	22
Slika 17: Pogostost uporabe COBISS+ in mCOBISS.....	23
Slika 18: Razlogi za neuporabo COBISS+ in mCOBISS.....	24
Slika 19: Razlogi za pogostejšo uporabo COBISS+ v primerjavi z mCOBISS.....	25
Slika 20: Razlogi za pogostejšo uporabo mCOBISS v primerjavi z COBISS+.....	26
Slika 21: Način prijave v COBISS+ in mCOBISS.....	26
Slika 22: Pogostost uporabe COBISS+ in mCOBISS.....	27
Slika 23: Način iskanja v COBISS+ ali mCOBISS.....	28
Slika 24: Spremljanje in uporaba navedenih možnosti v COBISS+ in mCOBISS.....	29
Slika 25: Načini iskanja gradiva v COBISS+ in mCOBISS.....	29
Slika 26: Pogostost uporabe funkcij iskanja v COBISS+ in mCOBISS.....	30
Slika 27: Uporaba storitev rezervacije in podaljšanja gradiva.....	31
Slika 28: Uspešnost iskanja gradiva v COBISS+ in mCOBISS.....	32
Slika 29: Težave pri iskanju gradiva v COBISS+ in mCOBISS.....	33

ZAHVALA

Najprej iskrena hvala mentorici Vesni Denona za strokovno vodenje, ideje, usmeritve, pregled naloge in čas, ki ga je namenila za moje strokovno usposabljanje.

Prav tako bi se rada zahvalila sodelavki Katji Žerjal, ki mi je ob usposabljanju pomagala s strokovnimi nasveti.

Iskrena hvala tudi študentom, ki so sodelovali v raziskavi.

Posebej bi se rada zahvalila družini in partnerju, ki so mi ves čas stali ob strani, me spodbujali, motivirali in verjeli vame.

Zahvaljujem se tudi dr. Petri Kunc, prof. slov., za lektoriranje naloge.

1 UVOD

V današnji družbi si uporabniki želijo v čim krajšem času pridobiti čim več relevantnih informacij, ki bi zadovoljile njihove potrebe. Pomembno je, da obstajajo možnosti, s katerimi si lahko olajšajo iskanje informacij (Debevc, 2019). Ena izmed ključnih nalog visokošolskih knjižnic je, da svojim uporabnikom zagotovijo ustrezno informacijsko podporo glede novih oblik učenja (Ambrožič, 2014).

Knjižnični katalog je urejen popis gradiva po katalogizacijskih pravilih, ki zajema dve glavni funkciji – **iskalno** (kjer na enostaven način najdemo želeno knjigo in ostalo gradivo) in **zbirno** (v katalogu imamo na enem mestu zbrano gradivo s skupnimi značilnostmi, npr. isti avtor, naslov ...). Prav tako je katalog posrednik med knjižničnim gradivom in uporabniki, s pomočjo katerega lahko ugotovijo, kaj knjižnica ima in česa nima (Petek, 2000). Knjižnice s svojimi spletnimi storitvami omogočajo, da lahko uporabnik do gradiva dostopa z različnih lokacij – bodisi iz šole, doma, delovnega mesta ... (Rap, 2015). Uporabnik ima za iskanje gradiva na voljo spletno aplikacijo COBISS+ in mobilno aplikacijo mCOBISS. V mreži COBISS.net sodeluje osem držav, in sicer Albanija, Bolgarija, Bosna in Hercegovina, Črna gora, Kosovo, Severna Makedonija, Slovenija in Srbija. Lah (2018) navaja, da spletna aplikacija COBISS+ omogoča iskanje po vzajemnem katalogu, lokalni bazi podatkov, drugih bazah in informacijskih virih. Poleg spletne aplikacije pa so, kot pravi Batič (2020), leta 2012 na Inštitutu informacijskih znanosti v Mariboru pričeli razvijati še mobilno aplikacijo mCOBISS.

V teoretičnem delu naloge bomo na kratko predstavili informacijsko pismenost in informacijsko vedenje v visokem šolstvu, in sicer merila informacijske pismenosti in nivoje informacijskega vedenja. V naslednjem koraku bomo prikazali možnosti uporabe COBISS+ in mCOBISS. Sledil bo empiričen del, kjer bomo z raziskavo ugotavljali pogostost uporabe spletnega kataloga COBISS+ in mobilne aplikacije mCOBISS, ustrezne razloge za pogostejšo uporabo le-tega, uporabo tehnik pri iskalnih poizvedbah ter storitvi, kot sta rezervacija in podaljšanje gradiva s strani študentov Zdravstvene fakultete Univerze v Ljubljani. Rezultati nam bodo služili za evalvacijo knjižnice, kot tudi za možnost za izboljšave v prihodnje.

Zdravstvena fakulteta Univerze v Ljubljani je najmlajša fakulteta ljubljanske univerze. Je izobraževalna in raziskovalna ustanova, ki nudi študij smeri sanitarnega inženirstva, babištva,

delovne terapije, fizioterapije, radiološke tehnologije, ortotike in protetike, laboratorijske zobne protetike in zdravstvene nege. V okviru fakultete knjižnica opravlja svojo dejavnost za potrebe pedagoškega in raziskovalnega dela na področju zdravstvenih ved. Namenjena je visokošolskim učiteljem, študentom, znanstvenim delavcem in sodelavcem ter drugim uporabnikom, saj svojo dejavnost opravlja kot javno službo. Knjižnica pridobiva, obdeluje, hrani in posreduje knjižnično gradivo, uvaja in nudi pomoč uporabnikom pri iskanju knjižničnega gradiva in pridobivanju informacij o gradivu in iz gradiva, izvaja medknjižnično izposajo, izdeluje bibliografije visokošolskih učiteljev, znanstvenih delavcev in visokošolskih sodelavcev, sodeluje pri koordinaciji nabave revij in opravlja še ostala dela, ki so opredeljena v zakonskih in podzakonskih aktih, ki urejajo dejavnost visokošolskih knjižnic. Prav tako zagotavlja obsežno in kakovostno zbirko tiskanih in elektronskih virov ter podpira vseživljenjsko učenje (Univerza v Ljubljani, Zdravstvena fakulteta, b. d.).

2 INFORMACIJSKA PISMENOST IN INFORMACIJSKO VEDENJE V VISOKEM ŠOLSTVU

2.1 INFORMACIJSKA PISMENOST

Informacijska pismenost je opredeljena kot skupek spretnosti in znanj. Posameznik je zmožen prepoznati in opredeliti, kdaj informacije potrebuje, jih zna uspešno poiskati, kritično ovrednotiti, vključiti informacije v že obstoječe znanje in jih učinkovito uporabiti. Zaradi poplave različnih virov potrebujejo uporabniki ustrezna informacijska znanja, s katerimi lažje razumejo vsebino virov. Prav tako je informacijska pismenost povezana s spretnostmi posameznika za uporabo informacijske tehnologije, saj uporabnikom nudi ustrezna tehnološka znanja, ki jim omogočajo uporabo računalnikov, programske opreme in podatkovnih zbirk. Univerze vsakemu posamezniku omogočijo, da se nauči razvijati intelektualne zmožnosti sklepanja in kritičnega razmišljanja, s čimer nenehno napreduje in raste na svoji življenjski poti (Merila in kazalci informacijske pismenosti v visokem šolstvu, 2010).

Avtorica Dornik (2011) navaja, da je poslanstvo visokošolskih institucij izrednega pomena, saj posamezniku omogočajo motivacijsko okolje, v katerem razvija informacijsko pismenost, izpostavlja tudi, da se v slovenskem visokošolskem prostoru informacijska pismenost razvija prepočasi, necelovito in preveč fakultativno.

V visokem šolstvu so izredno pomembna merila informacijske pismenosti za študente, saj omogočijo koncept za ocenjevanje stopnje študentove informacijske pismenosti. Vsak študent naj bi usvojil vse stopnje, vendar se študentje med seboj razlikujejo in stopenj ne dosegajo na isti ravni in tudi ne enako hitro. Merila razdelijo v pet skupin in dvaindvajset kazalcev uspešnosti, kjer naj bi študent usvojil naslednji nabor znanj (Merila in kazalci informacijske pismenosti v visokem šolstvu, 2010):

1. Prvo merilo – zna določiti obseg informacij, ki jih potrebuje (jih opredeli in izrazi informacijsko potrebo, prepozna različne vrste in oblike možnih virov, oceni stroške in koristi glede pridobivanja informacij ter oceni obseg informacijske potrebe).
2. Drugo merilo – zna uspešno pridobiti potrebne informacije (izbere najprimernejše preiskovalne metode, izvede uspešno iskalno strategijo, uporablja različne metode, preoblikuje iskalno strategijo, pridobi ustrezne vire in jih po potrebi tudi uredi).
3. Tretje merilo – zna kritično ovrednotiti informacije in jih vključiti v že obstoječe znanje (povzame osnovne ideje, vrednoti informacije, oblikuje nove koncepte, primerja novo znanje s starim, odpravi morebitna neskladja, preverja znanja in ugotovi, če je treba preoblikovati poizvedbo).
4. Četrto merilo – zna uspešno uporabiti informacije za dosego cilja (priprava določenega izdelka, spremljanje napredka, predstavitev dela).
5. Peto merilo – razume ekonomske, pravne in družbene vidike glede informacij (etične, pravne in ostale vidike, upošteva zakone in kodekse obnašanja, navede informacijske vire, ki jih je uporabil pri pripravi).

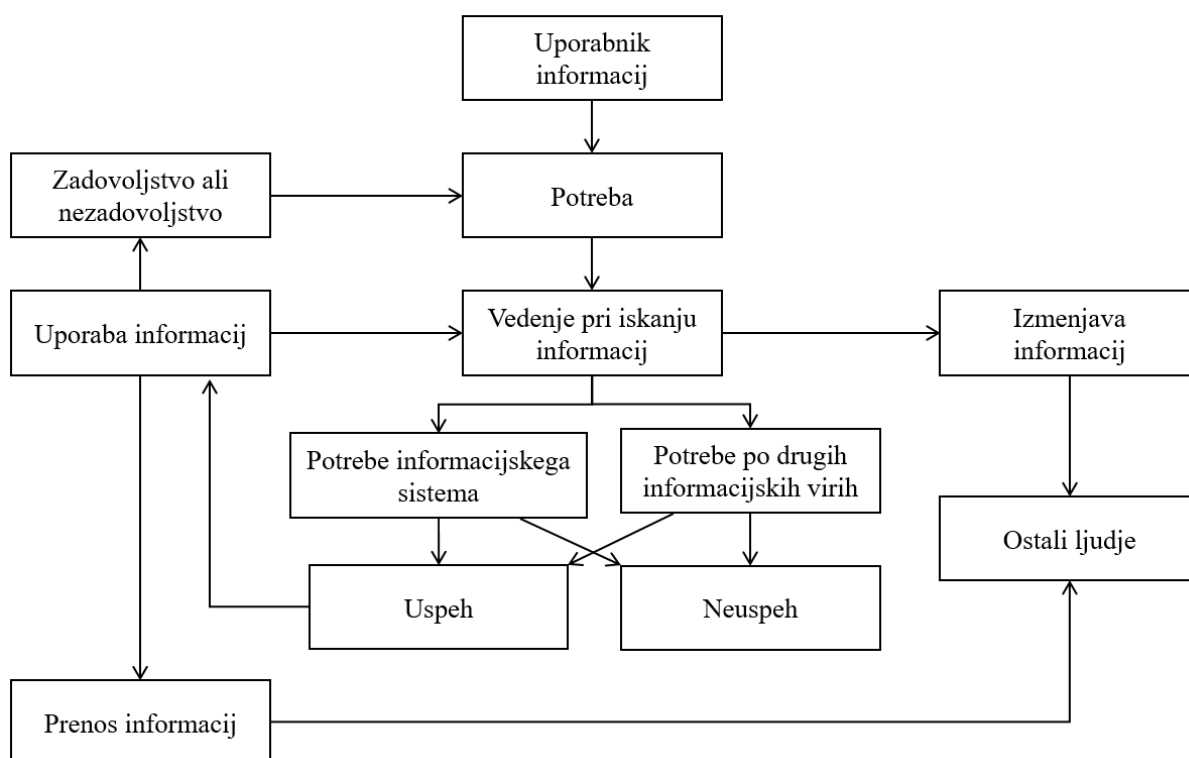
2.2 INFORMACIJSKO VEDENJE

Wilson (2000) je prvi, ki uvaja koncept informacijskega vedenja in razloži, da so se do nedavnega skoraj v celoti ukvarjali s splošno uporabo knjižnic in ne toliko s potrebami uporabnikov pri iskanju vira informacij. V informacijskem vedenju naletimo na vedenje na štirih nivojih, in sicer:

1. **informacijsko vedenje** je celota človeškega vedenja pri informacijskih virih in kanalih, ki vključuje pasivno in aktivno iskanje ter uporabo informacij; uporabnik pri tem vključuje osebno komunikacijo z drugimi, kot tudi pasivno spremljanje informacij;

2. **vedenje pri iskanju informacij** pomeni namensko iskanje informacij, ki so posledica potrebe po zadovoljitvi določenega cilja; uporabnik lahko pri tem uporablja informacijske vire in sisteme;
3. **vedenje pri poizvedovanju** je »mikro raven« vedenja, ki ga uporabnik izraža pri iskanju informacij; sestavljen je iz interakcij s sistemom, bodisi na nivoju interakcije človek – računalnik bodisi na intelektualni ravni (vključevanje mentalne akcije – presojanje glede relevantnosti najdenih virov);
4. **vedenje pri uporabi informacij** je sestavljeno iz fizičnih in mentalnih dejanj; vključuje fizična dejanja, kot je označevanje stavkov/odstavkov v besedilu, ki se uporabniku zdijo pomembni, ter miselna dejanja, ki zajemajo primerjavo novih informacij z že obstoječim znanjem.

Wilson (1999) v svojem modelu predstavi način svojega razmišljanja glede informacijskega vedenja in prikaže, da informacijsko vedenje nastane kot posledica potrebe, ki jo zazna uporabnik.



Slika 1: Wilsonov model informacijskega vedenja (Wilson, 1999)

Slika 1 predstavlja medsebojna razmerja med koncepti, ki se pojavljajo pri informacijskem vedenju. Uporabnikovo vedenje glede iskanja informacij nastane kot posledica prepoznavanja neke potrebe. Uporabnik lahko zahtevo postavi formalnim ali neformalnim informacijskim virom, kar se nato pokaže v uspešnem ali neuspešnem iskanju relevantnih informacij. Pri uspešnem iskanju uporabnik prejme informacije, s katerimi zadovolji želeno potrebo, pri neuspešnem pa mora postopek ponoviti. Uporabnik ima možnost, da informacije išče tudi od drugih ljudi in ne samo od informacijskih virov, kar je vidno iz modela. Wilsonov model je osnovan predvsem za raziskovalno področje, ne ukvarja pa se z vzročnimi povezavami med elementi (Vilar, 2005).

2.3 INFORMACIJSKO VEDENJE PRI UPORABI MOBILNIH NAPRAV

Koncept informacijskega vedenja poleg branja besedil zajema še dostopanje do e-besedil s pomočjo elektronskih naprav. Rivo in Žumer (2020) navajata, da so mobilne naprave v zadnjem času vedno bolj integrirane v visokošolsko okolje in imajo knjižnice pomembno vlogo pri zadovoljevanju teh potreb. Temu so naklonjeni predvsem študenti, ki vsakodnevno uporabljajo mobilno tehnologijo. Tudi Walsh (2012) ugotavlja, da posamezniki na mobilnih napravah iščejo informacije, ki so povezane z njihovimi trenutnimi razmerami in okoljem (npr. delovni čas knjižnice). Avtorica Debevc (2019) izpostavlja, da si v zadnjem času uporabniki želijo v čim krajšem času pridobiti čim več relevantnih informacij, ki bi zadovoljile njihove potrebe.

3 COBISS+

Švab in Merčun (2021) navajata, da je knjižnični katalog še vedno zelo pomembno orodje vsake knjižnice. V današnjem času je pri načrtovanju katalogov še posebej pomemben odnos uporabnika do sistema. Ravno s tega vidika mora biti sistem osnovan tako, da pritegne uporabnika k njegovi vnovični uporabi.

COBISS je kooperativni online bibliografski sistem in servis. Predstavlja organizacijski model povezovanja knjižnic v nacionalni knjižnični informacijski sistem z vzajemno katalogizacijo, vzajemno bibliografsko-kataložno bazo podatkov COBIB in lokalnimi bazami podatkov sodelujočih knjižnic, bazo podatkov o knjižnicah COLIB, normativno bazo podatkov CONOR

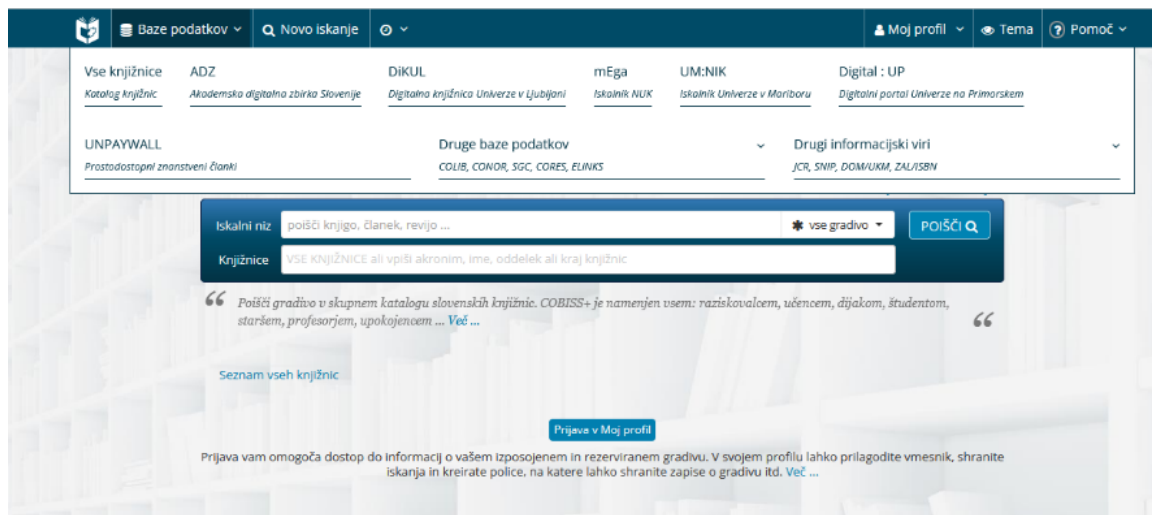
ter s številnimi drugimi funkcijami. Za upravljanje, delovanje in razvoj skrbi Institut informacijskih znanosti (IZUM) v Mariboru (Institut informacijskih znanosti, 2016).

COBISS+ je katalog slovenskih knjižnic in je del sistema COBISS. Prosto dostopna aplikacija knjižnicam in uporabnikom knjižnic omogoča, da so jim za potrebe iskanja dostopne različne baze podatkov (Institut informacijskih znanosti, 2023b):

- vzajemna bibliografsko-kataložna baza podatkov COBIB,
- lokalne baze podatkov,
- specializirane baze podatkov (domačih in tujih ponudnikov).

COBISS+ omogoča spletni dostop do številnih baz podatkov. Trenutno je v COBISS+ vključenih 925 slovenskih knjižnic. Izbiramo lahko med naslednjimi bazami (Institut informacijskih znanosti, 2023b):

- katalog knjižnic – vseh knjižnic v Sloveniji, izbrane skupine knjižnic (npr. knjižnice Univerze v Ljubljani – UL) ali katalog le ene izbrane knjižnice,
- ADZ – Akademska digitalna zbirka Slovenije,
- DiKUL – Digitalna knjižnica UL,
- mEga – iskalnik NUK,
- UM:NIK – iskalnik Univerze v Mariboru,
- Digital:UP – Digitalni portal Univerze na Primorskem,
- druge baze podatkov (npr. Colib, Conor, SGC ...),
- druge informacijske vire (npr. JCR, SNIP, DOM/UKM ...) in
- Unpaywall – zbirka prostodostopnih znanstvenih člankov.



Slika 2: Baze podatkov v COBISS+

Uporabniku sta za iskanje gradiva na voljo spletna aplikacija COBISS+ in mobilna aplikacija mCOBISS (aplikacija je prilagojena mobilnim napravam).

3.1 PRIJAVA V SPLETNO APLIKACIJO COBISS+

Uporabnik se lahko v sistem COBISS+ prijavi na več načinov. Na spletni strani COBISS+ se s klikom na »Moj profil« prijavi in izbere način prijave (Slika 3). Prva možnost je »Moja knjižnica«, kjer se prijavi z akronimom knjižnice (npr. VSZLJ, Zdravstvena fakulteta, Ljubljana), številko knjižnične izkaznice in geslom. Druge možnosti so prijava z ArnesAAI, Googlom ali e-naslovom (Institut informacijskih znanosti, 2023b).

👤 **Prijava** (Kateri način izbrati?)

Knjižnica

Vpišite akronim, ime, oddelek ali kraj

Št. izkaznice

Geslo

Prijava

Pozabljeno geslo

ali

 COBISS AAI

 ArnesAAI

ali

 Prijava z Googlom

 E-naslov

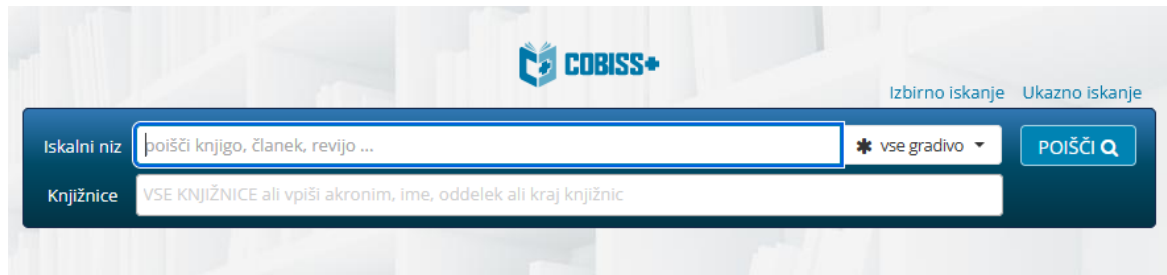
Še niste član knjižnice?

 Postani član

Slika 3: Načini prijave v COBISS+

3.2 NAČINI ISKANJA

Uporabnik lahko v spletni aplikaciji išče s pomočjo treh načinov iskanja – osnovno, izbirno in ukazno. Osnovno iskanje je namenjeno splošnemu poizvedovanju in se uporabi, kadar ima uporabnik popolne podatke (npr. točen naslov knjige) in vpiše besede ali frazo (Slika 4). Za izbirno in ukazno iskanje se uporabnik odloči, ko želi natančneje oblikovati iskalno zahtevo. Izbirno iskanje je napredno iskanje, ki uporabniku omogoča, da si iskanje omeji z izbiro filtrov in kombinacijo logičnih operatorjev (IN, ALI, IN NE) (Slika 5). Ukazno iskanje je zahtevnejše in je namenjeno tistim, ki zelo dobro poznajo iskalno sintakso in strukturo podatkov v bibliografskem zapisu. Pri iskalni zahtevi se uporabljajo predpone in pripone, logični operatorji in operatorji bližine (Slika 6) (Institut informacijskih znanosti, 2023b).



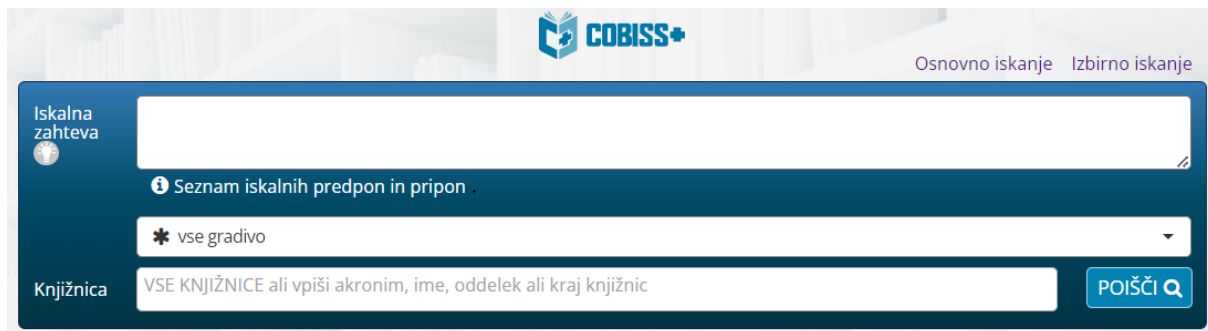
The screenshot shows the COBISS+ logo at the top center. To the right, there are two links: "Izbirno iskanje" and "Ukazno iskanje". Below the logo is a search bar with the placeholder text "poišči knjigo, članek, revijo ...". To the right of the search bar is a dropdown menu labeled "vse gradivo" and a "POIŠČI" button with a magnifying glass icon. Below the search bar is a field for "Knjižnice" with the placeholder text "VSE KNJIŽNICE ali vpiši akronim, ime, oddelek ali kraj knjižnic".

Slika 4: Osnovno iskanje v COBISS+



The screenshot shows the COBISS+ logo at the top center. To the right, there are two links: "Osnovno iskanje" and "Ukazno iskanje". Below the logo is a search bar with the placeholder text "VSE KNJIŽNICE ali vpiši akronim, ime, oddelek ali kraj knjižnic". Below the search bar is a section titled "Omejevanje" with a dropdown arrow. Under "Omejevanje", there are three filters: "vrsta gradiva", "vrsta vsebine", and "jezik". Each filter has a "filtriraj" button with a magnifying glass icon. The "vrsta gradiva" filter has a list of options: "vse", "knjiga", "časopis, revija", "članek, sestavni del", "e-knjiga", "zvočna knjiga", "glasba, zvočni posnetek", and "tudi nastopi, dogodki, predavanja ...". The "vrsta vsebine" filter has a list of options: "vse", "biografija", "diplomsko delo", "doktorsko delo", "drama", "enciklopedija, leksikon", and "humor". The "jezik" filter has a list of options: "vse", "slovenski", "angleški", "nemški", "srbski", "hrvaški", and "bosanski". At the bottom right, there is a "POIŠČI" button with a magnifying glass icon.

Slika 5: Izbirno iskanje v COBISS+



Slika 6: Ukazno iskanje v COBISS+

3.3 MOJ PROFIL COBISS+

V primeru, da se v COBISS+ uporabnik ne prijavi, ima na voljo samo možnost iskanja. S prijavo lahko izkoristi funkcionalnost sistema in uporabniški vmesnik prilagodi glede na svoje želje in interese. Na voljo ima »Moj profil«, kjer lahko dostopa do:

1. **»Moja knjižnica«**, kjer ima uporabnik prikaz nad vsemi knjižnicami, v katere je včlanjen (npr. Zdravstvena fakulteta, Ljubljana). Za vsako knjižnico posebej se mu izpiše akronim knjižnice (VSZLJ), ime člana knjižnice (npr. Tajda Habermut), številka knjižnične izkaznice (npr. 16196), število enot izposojenega (npr. 2)/rezerviranega in drugega gradiva ter spletnih virov. Prav tako lahko sam doda (klik na ikono: ) ali odstrani izbrano knjižnico (z ikono ) , v katero je včlanjen. V primeru, da isto knjižnico obiskujejo tudi ostali družinski člani, lahko doda več članstev za isto knjižnico (Institut informacijskih znanosti, 2023b).

Moje knjižnice

Moja polica
Moja iskanja
Moja opozorila
Nastavitve
Uredi Moj profil

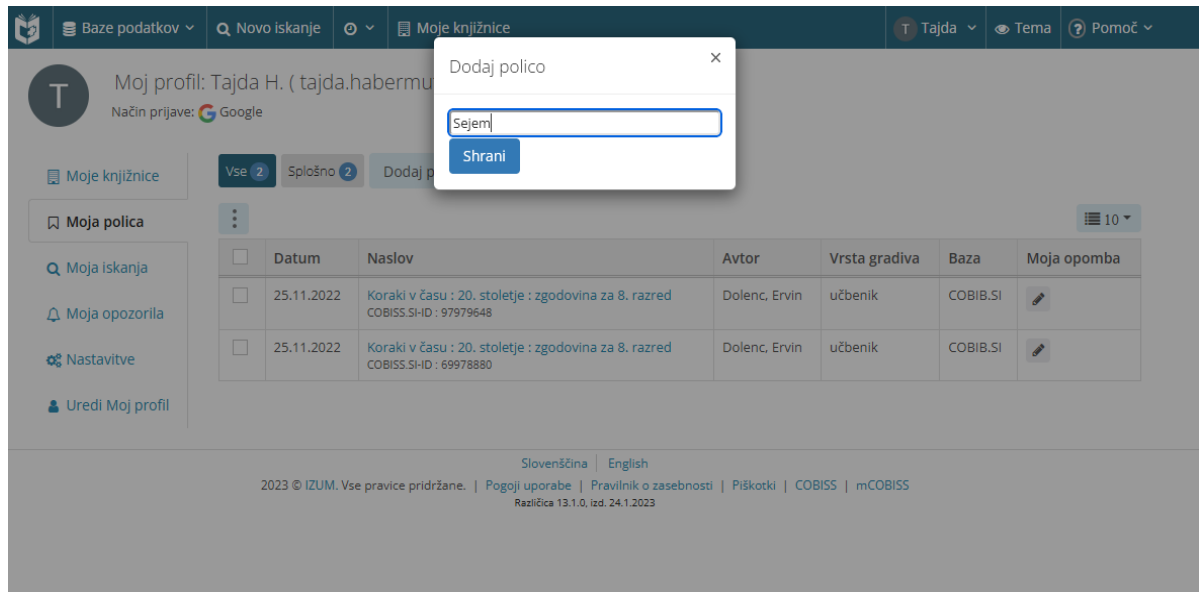
Za prikaz izposojenega gradiva, rezerviranega gradiva, zgodovine izposoj itd. v spodnji tabeli izberite ustrezno knjižnico.

	FF, Osrednja humanistična knjižnica, Ljubljana FFLJ: Št. člana: 43033 Avtentikacija potekla:	
Izposojeno/podaljšanje Rezervacije/preklic Drugo gradivo Spletni viri	Odstrani knjižnico	
	Knjižnica Dravograd SIKDRA: Št. člana: 105450 Avtentikacija potekla:	
Izposojeno/podaljšanje Rezervacije/preklic Drugo gradivo Spletni viri	Odstrani knjižnico	
	Koroška osrednja knjižnica dr. Franca Sušnika Ravne na Koroškem SIKRA: Tajda Habermut Št. člana: 111620	
Izposojeno/podaljšanje: 0 Rezervacije/preklic: 0 Drugo gradivo: 0 Spletni viri: 0		
	Knjižnica Ksaverja Meška, Slovenj Gradec SIKSG: Tajda Habermut Št. člana: 106415	
Izposojeno/podaljšanje: 0 Rezervacije/preklic: 0 Drugo gradivo: 0 Spletni viri: 0		
	FF, Osrednja humanistična knjižnica, Ljubljana FFLJ: Tajda Habermut Št. člana: 48611	
Izposojeno/podaljšanje: 0 Rezervacije/preklic: 0 Drugo gradivo: 0 Spletni viri: 0		
	Narodna in univerzitetna knjižnica, Ljubljana NUK: TAJDA HABERMUT Št. člana: 139829	
Izposojeno/podaljšanje: 0 Rezervacije/preklic: 0 Drugo gradivo: 0 Spletni viri: 0		
	Zdravstvena fakulteta, Ljubljana VSZLJ: Tajda Habermut Št. člana: 16196	
Izposojeno/podaljšanje: 2 Rezervacije/preklic: 0 Drugo gradivo: 0 Spletni viri: 0		

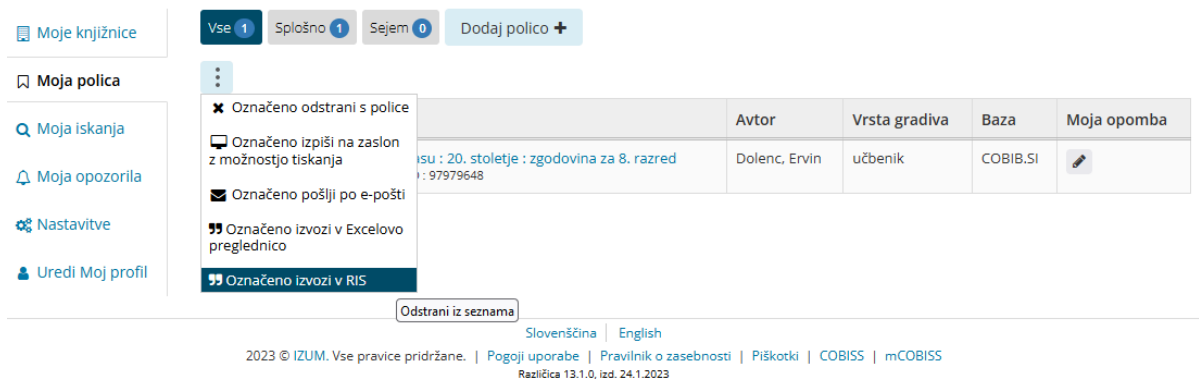
Dodaj knjižnico +

Slika 7: Moja knjižnica v profilu uporabnika COBISS+

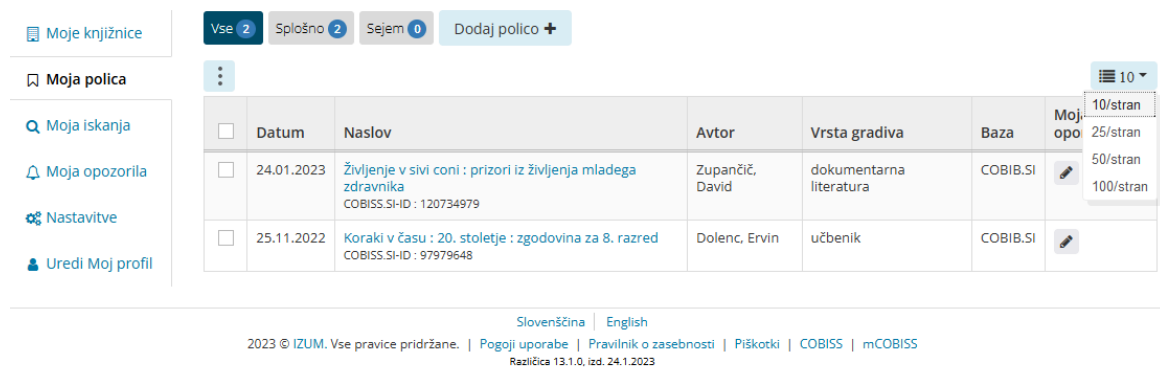
2. »Moja polica« – uporabniku se izpiše seznam gradiva, ki ga med iskanjem shrani s klikom na gumb »Daj na mojo polico«. Poljubno lahko doda tudi »več polic« s poljubnim imenom (npr. Sejem) (Slika 8). Seznam moja polica mu omogoča možnosti, da si določene naslove ali kar celoten seznam pošlje po e-pošti, ga natisne, izvozi v Excel in/ali v formatu RIS ali pa ga odstrani s seznama (Slika 9). V primeru, da ima obširen seznam, lahko omeji prikaz zapisov (10, 25, 50 ali 100) (Slika 10) (Institut informacijskih znanosti, 2023b).



Slika 8: Možnost dodajanja nove police v profil uporabnika COBISS+

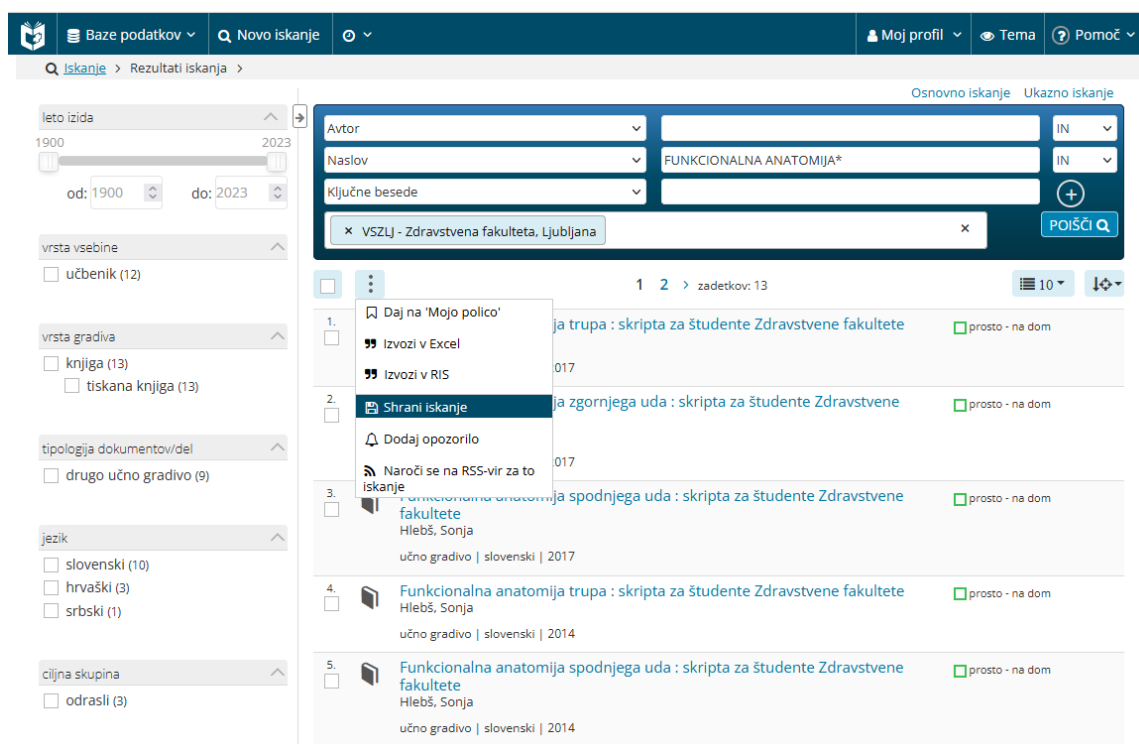


Slika 9: Možnost »Moje police« v COBISS+

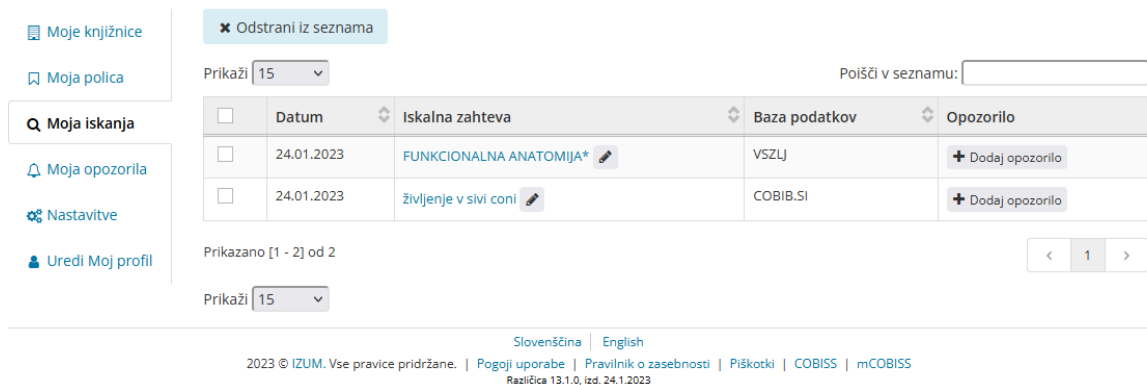


Slika 10: Omejitev zapisov na stran v »Moji polici« COBISS+

3. »Moja iskanja« zajemajo seznam vseh shranjenih iskanj, ki jih je uporabnik izvedel in morebiti želel shraniti za nadaljnjo uporabo. Da bi iskanja lahko shranil, mora biti prijavljen v COBISS+ (Slika 11). V osebnem profilu se mu pod »Moja iskanja« prikažejo podatki, kot so datum izvedbe iskanja, iskalna zahteva (kako je iskanje oblikoval, npr. funkcionalna anatomija*) ter v kateri bazi podatkov je to iskanje izvedel (npr. VSZLJ – Zdravstvena fakulteta, Ljubljana). V primeru, da želi iskalno zahtevo izbrisati, klikne gumb »Odstrani s seznama« (Slika 12) (Institut informacijskih znanosti, 2023b).



Slika 11: Možnosti shranjevanja poizvedbe v COBISS+



Slika 12: Pregled shranjenih poizvedb v COBISS+

4. »**Moja opozorila**« je seznam avtomatskih obvestil, katera uporabnik prejema po e-pošti. Ureja lahko podrobnejše informacije posameznega opozorila (npr. pogostost in trajanje obveščanja), spreminja status (aktiven, neaktiven) ali ga izbriše (Institut informacijskih znanosti, 2023b).
5. »**Nastavitve**« – uporabniku omogoča, da si uporabniški vmesnik za COBISS+ določi za svoje potrebe. Ureja lahko med privzetim načinom iskanja, privzeto bazo podatkov za iskanje, relevantnostjo rezultatov iskanja, številom prikazanih zadetkov iskanja, naprednimi možnostmi, obliko uporabniškega vmesnika, privzeto temo in privzeto polico (Institut informacijskih znanosti, 2023b).
6. »**Uredi Moj profil COBISS**« – uporabnik lahko spremeni ime ali elektronski naslov, odvisno od prijave za prikaz, ki se mu pokaže v menijski vrstici. V primeru, da želi uporabnik izbrisati profil, klikne na povezavo »Brisanje profila« in s tem se mu izbrišejo vsi podatki, shranjeni zapisi, iskalne zahteve in ostale nastavitve (Institut informacijskih znanosti, 2023b).

3.4 TEHNIKE IN NAČELA PRI ISKANJU

Poznamo več različnih tehnik pri iskanju gradiva, ki uporabniku omogočajo boljše in natančno iskanje. Velike in male črke ali kombinacija le-teh ne vplivajo na rezultat iskanja. V tem poglavju bomo predstavili besedno in frazno iskanje, iskanje po ključnih besedah, krajšanje iskalnih pojmov, iskanje v območju, člene, logične operatorje in omejevanje po iskanju (Institut informacijskih znanosti, 2023b).

Besedno iskanje

Pri besednem iskanju vrstni red iskalnih pojmov ni pomemben, prav tako lahko uporabnik med pojme postavi katero koli ločilo. Iskanje se izvrši po vsebini bibliografskega zapisa po vsaki posamezni besedi (Institut informacijskih znanosti, 2023b).

Frazno iskanje

Frazno iskanje pomeni, da iskalno zahtevo skupaj z ločili, vezaji in ostalimi znaki uporabnik postavi v narekovaje. Rezultati iskanja bodo zapisi, kjer so iskalni pojmi vneseni v istem

zaporedju, kot so se vpisali v iskalno zahtevo (npr. "zdravs* nega"). V primeru, da uporabnik ne postavi narekovajev, sistem izvede besedno iskanje (Institut informacijskih znanosti, 2023b).

Iskanje po ključnih besedah

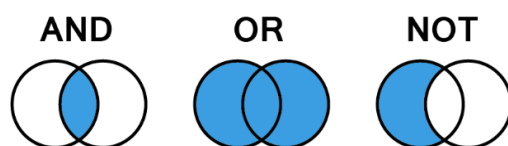
Po ključnih besedah uporabnik išče, ko želi, da se iskanje izvede po vseh indeksiranih poljih bibliografskega zapisa. Pri tem lahko hkrati uporabi že zgoraj omenjeno besedno in/ali frazno iskanje (Institut informacijskih znanosti, 2023b).

Krajšanje iskalnih pojmov

Pri krajšanju iskalnih pojmov si lahko uporabnik pomaga z znakom zvezdica (*), ki nadomesti poljuben niz znakov, ali odstotki (%), ki zapolni samo en znak, lahko pa jih uporabnik uporabi več v nizu (Institut informacijskih znanosti, 2023b).

Logični (Boolovi) operatorji

Uporabniku so v izbirnem načinu na voljo trije najpogostejše uporabljeni logični operatorji, AND (IN), OR (ALI), AND NOT (IN NE). Pri iskanju v izbirnem načinu uporabnik operatorje izbira v slovenskem jeziku, medtem ko v ukaznem v angleškem. Operator IN poišče vse zapise, ki vsebujejo iskalne pojme, ki smo jih povezali z operatorjem IN/AND (presečna množica), operator ALI poišče zapise, ki vsebujejo vsaj enega od iskalnih pojmov, povezanih z ALI/OR ter operator IN NE/AND NOT poišče zapise, ki vsebujejo prvi iskalni pojem, ne pa pojma, ki sledi operatorju NE/AND NOT (Institut informacijskih znanosti, 2023b).



Slika 13: Logični (Boolovi) operatorji (Coordenadoria do SIBi – Unitau, b. d.)

Operator bližine (kontekstni operatorji)

Obstaja več vrst operatorjev bližine. Med njimi se največ uporabljajo operatorji bližine WITH, NEAR in SUBFIELD, vendar lahko uporabnik v COBISS+ uporablja le operator bližine NEAR (N). Le-ta določa, da sta podatka v zapisu skupaj, njun vrstni red pa je poljuben. S pomočjo tega operatorja razširimo iskalno zahtevo, če vnesemo vrednost »n«. Ta vrednost nam pove, največ koliko besed je lahko med podatkom, ki smo ju povezali (npr. zdravstvena (1N) nega)

– med pojmom je lahko le ena beseda. V COBISS+ moramo paziti na vrstni red logičnih operacij. Sledijo si v naslednjem vrstnem redu: oklepaj, operator bližine (N), AND NOT, AND in OR (Institut informacijskih znanosti, 2023b).

Omejevanje po iskanju

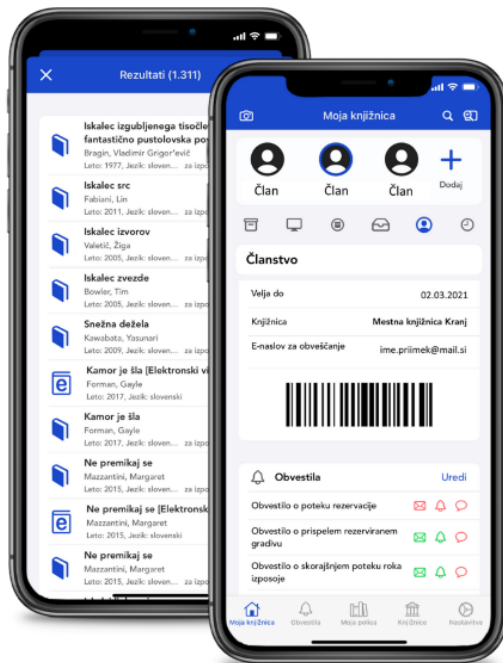
Omejevanje je možno pred samim iskanjem ali po iskanju. Uporabnik lahko pri iskanju uporablja več filtrov hkrati (jezik, avtor, vrsta vsebine, vrsta gradiva, leto izida, tipologija dokumentov, ciljna skupina, predmet). Na portalih pa ima na voljo omejitve rezultatov (celotno besedilo, odprti dostop ...), leto izida, vrsta vsebine, naslov publikacije, jezik, predmetne oznake, ime vira ... Pomembno je, da vse filtre, ki jih v portalu nastavi, potrdi s klikom na »Potrdi filtre«, saj drugače ne bo dobil zelenega iskanja. V primeru, da bi želel filtre preklicati, klikne gumb »Ponastavi« in tako se izbrišejo oziroma odstranijo vsi filtri, ki jih je določil. V primeru, da želi preklicati samo določen izbran filter, to stori tako, da odstrani križec samo pri izbranem filtru (Institut informacijskih znanosti, 2023b).

4 MOBILNA APLIKACIJA mCOBISS

Bračko idr. (2013) navajajo, da je aplikacija mCOBISS rezultat projekta, ki ga je omogočilo Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport. Njegov namen je bil pozitiven prehod v moderno oziroma sodobno družbo. Črka m v imenu aplikacije mCOBISS definira oziroma simbolizira mobilno aplikacijo. Uporabnik lahko do nje dostopa kadar koli in kjer koli z različnimi mobilnimi napravami (telefoni, tablice). Deluje na platformah iOS, Huawei in Android ter uporabniku omogoča natančnejši dostop do informacij in zmanjšuje prenasičenost z informacijami. S tem naj bi uporabniku omogočili večji prihranek časa in energije. Zdravec Pešec in Batič (2013) izpostavljata, da je poleg slovenskega jezika na voljo še angleščina, kar je še posebej pomembno, saj omogoča tujejezičnim uporabnikom lažje, prijaznejše in enostavnejše iskanje.

Mobilna aplikacija je prilagojena različici COBISS+. Uporabniku omogoča osnovno in izbirno iskanje gradiva, pregled izposojenega gradiva in podaljšanje, preklic rezervacij, pregled dolgov in omejitev, zgodovino gradiva, »Mojo polico« in prejemanje potisnih obvestil. Za razliko od COBISS+ uporabnikom omogoča še prikaz lokacije izbrane knjižnice na zemljevidu in navodila za pot ter odčitavanje črtnih kod ISBN in ISSN, kar je še posebej uporabno, npr. za

knjižne sejme. Z julijem 2022 pa je na voljo posodobljena različica, in sicer mCOBISS (V4.2), ki uporabniku omogoča izbor prioriteten rezervacij, nadgrajen postopek rezervacij, boljšo stabilnost glede delovanja aplikacije, prikaz za medoddelčno izposajo gradiva in druge manjše popravke (Institut informacijskih znanosti, 2023a).



Slika 14: Prikaz mobilne aplikacije mCOBISS

Domači zaslon uporabniku omogoča iskanje po osnovnem načinu v lokalnih katalogih in vzajemnem katalogu. Poleg osnovnega načina ima na voljo tudi izbirno iskanje po izbrani knjižnici in oddelku, če jih knjižnica ima, kjer natančneje določi podatke o gradivu: naslovu, avtorju, ključnih besedah, vrsti gradiva, jeziku ali pa možnost izbire iz spustnega menija. Iskano gradivo si lahko rezervira, vendar mora biti prijavljen. Tako kot pri COBISS+ je tudi pri aplikaciji mCOBISS na voljo »Moja polica«, kamor si lahko shrani gradivo za poznejše delo. Podatki se sinhronizirajo, kar pomeni, da so vidni tako v aplikaciji kot v spletnem katalogu COBISS+. Za lažjo uporabo je IZUM na YouTubu pripravil kratke uporabne videoposnetke, s katerimi si uporabnik lahko pomaga pri uporabi aplikacije mCOBISS (Slika 15).



Slika 15: Videoposnetki za pomoč uporabnikom pri prijavi v aplikacijo

Prednosti uporabe mCOBISS v primerjavi s spletno aplikacijo COBISS+ so predvsem hiter in enostaven dostop kadar koli in kjer koli. Mobilna aplikacija je zasnovana tako, da naj bi omogočala uporabo večine funkcionalnosti brez predhodnih znanj, prav tako naj bi bila preprostejša in preglednejša za uporabo.

5 PREGLED DOSEDANJIH RAZISKAV O COBISS+ IN MCOBISS

Debevc (2019) opisuje uporabo in izkušnje uporabnikov s COBISS+, kjer so vključene predvsem splošne knjižnice. Pri tistih uporabnikih, ki uporabljajo COBISS+, ugotavlja, da ga le-ti v veliki meri uporabljajo vsak dan. Gradivo najpogosteje iščejo po naslovu in avtorju, medtem ko pri svoji poizvedbi najmanj iščejo po letu izida. Najpogosteje uporabljajo izbirno iskanje in pri tem uporabljajo možnost samodejnega izpolnjevanja vnosa, krajšanje besed z * ter zavihek s podrobnimi podatki. Glede uspešnosti iskanja navaja, da skoraj vedno oziroma vedno najdejo, kar iščejo. Zanimivi so odgovori glede enostavnejše in prijaznejše uporabe COBISS+. Uporabniki največkrat izražajo, da bi k enostavnejši uporabi pripomogla možnost pregleda nekaterih strani gradiva. Med vsemi anketiranci je nekaj tistih, ki COBISS+ ne uporabljajo, ker niso imeli potrebe po iskanju gradiva, ga ne poznajo ali pa jim vedno pomagajo knjižničarji. Avtorica Cvek (2020) v svoji nalogi opisuje raziskavo uporabe COBISS+ med

strokovnimi delavci, kjer ugotavlja, da 28 % zaposlenih uporablja COBISS+ enkrat ali večkrat na mesec in 24 % enkrat ali večkrat na teden. En anketiranec je odgovoril, da ga uporablja na dnevni ravni, medtem ko ga štirje anketiranci ne uporabljajo. Med razloge za neuporabo so navedli, da spletne aplikacije ne potrebujejo, saj za pomoč prosijo knjižničarja. Glede uporabe elementov v COBISS+ pa so anketiranci navedli, da ga najpogosteje uporabljajo za iskanje gradiva, pregled izposojenega gradiva, podaljšanje in rezervacije gradiva. Več kot polovica anketirancev je navedla, da možnost uporabe »Moja polica« ne uporabljajo.

Cvek (2020) je raziskovala tudi pogostost uporabe mobilne aplikacije med strokovnimi delavci in ugotovila, da večina anketirancev ne uporablja mCOBISS (kar 56 %). Razlogi za neuporabo aplikacije so bili, da anketirancem zadostuje spletna aplikacija COBISS+, da za pomoč prosijo knjižničarja ali pa da nimajo ustreznega telefona. Rivo in Žumer (2022) pa sta izvedli strukturirano raziskavo o uporabi mobilnih naprav, in sicer med študenti UL. Podrobneje sta raziskali razloge in ovire glede uporabe aplikacije. Sodelovalo je dvajset udeležencev iz osmih različnih fakultet UL, kjer so z vsakim udeležencem posebej izvedli videokonferenčni klic prek sistema Zoom. Vse seje s študenti so se snemale, prav tako so udeleženci med izvajanjem nalog snemali zaslone svojih mobilnih naprav. Izkazalo se je, da so imeli študenti kar nekaj težav s prijavo v aplikacijo mCOBISS, saj niso vedeli, katere podatke morajo uporabiti in da se v primeru, da v knjižnico niso vpisani, sploh ne morejo prijaviti. Zanimiv je podatek, da nihče izmed udeležencev ni poznal funkcije črtna kode članske izkaznice, medtem ko so pozneje imeli manj težav s funkcijo rezerviranja gradiva. Avtorici ugotavljata, da študentom UL manjka veliko znanja glede osnovnega poznavanja dodatnih funkcij aplikacije mCOBISS, saj aplikacijo uporabljajo le na osnovni ravni, ki zajema iskanje, rezerviranje in podaljšanje gradiva.

Zdravec Pešec in Batič (2020) v statistični analizi na vzorcu od leta 2015 do 2019 primerjata uporabo aplikacije mCOBISS v Sloveniji, Srbiji, Bosni in Hercegovini ter ostalih državah, kjer je bilo zaznati linearen trend naraščanja uporabe mCOBISS. V primerjavi z vsemi včlanjenimi uporabniki je odstotek tistih, ki uporabljajo mCOBISS v primerjavi s COBISS-om še vedno majhen. Za povečanje števila uporabnikov se aplikacija promovira na različnih izobraževalnih seminarjih in drugih dogodkih. Raziskava mCOBISS-a je zajemala tri storitve, in sicer iskanje gradiva, poravnavo dolgov in rezervacijo gradiva. V Srbiji ter Bosni in Hercegovini se omenjene storitve uporabljajo v mnogo manjšem deležu kot v Sloveniji. V preostalih državah,

kjer se mCOBISS prav tako uporablja, je uporaba le-tega še nižja v primerjavi s Srbijo in Hercegovino, kar je posledica, da se aplikacija v teh državah še ne promovira zadostno.

6 RAZISKOVALNI PROBLEM, RAZISKOVALNA VPRAŠANJA IN HIPOTEZE

S pomočjo anketnega vprašalnika smo želeli izvedeti, v kolikšni meri študentje Zdravstvene fakultete Univerze v Ljubljani uporabljajo sistem COBISS+ in aplikacijo mCOBISS. Zanimali so nas odgovori glede pogostosti uporabe, načinov iskanja, načinov prijave, uspešnosti iskanja, uporabe funkcij pri iskanju, načina izbire glede opravljanja rezervacij in podaljševanja gradiva ter težav pri iskanju. Prav tako smo želeli izvedeti, kakšne so prednosti glede iskanja po sistemu COBISS+ oziroma aplikaciji mCOBISS.

Pri anketnem vprašalniku smo pred raziskavo izvedli testiranje vprašalnika, saj se velikokrat zgodi, da anketiranec ne razume ali si napačno interpretira zastavljeno vprašanje.

S kvantitativno raziskavo smo želeli odgovoriti na naslednja raziskovalna vprašanja:

1. Ali študentje pogosteje uporabljajo sistem COBISS+ oziroma jim je ustrežnejša aplikacija mCOBISS?
2. Kakšna je razlika v deležu uporabe COBISS+ in mCOBISS med dodiplomskimi in podiplomskimi študenti?
3. Kaj je razlog za pogostejšo uporabo sistema COBISS+ oziroma aplikacije mCOBISS?
4. Na kakšen način uporabljajo storitvi, kot sta rezervacija in podaljšanje gradiva?
5. Ali so študentje pri iskanju gradiva uspešni oziroma kje imajo težave? Znajo uporabljati tehnike, ki jih COBISS+ ponuja (krajšanje iskalnih pojmov, frazno iskanje, ključne besede, Logični (Boolovi) operatorji ...)?

Iz raziskovalnih vprašanj smo oblikovali naslednje hipoteze:

- **H1:** Študentje pogosteje uporabljajo spletni katalog COBISS+ kot aplikacijo mCOBISS.
- **H2:** Dodiplomski študentje redkeje uporabljajo aplikacijo mCOBISS kot podiplomski študentje.
- **H3:** Razlog za pogostejšo uporabo COBISS+ je, da ima uporabnik večji zaslon, kar mu omogoča boljši pregled.

- **H4:** Razlog za pogostejšo uporabo aplikacije mCOBISS je, da ima uporabnik telefon vedno pri sebi in mu omogoča hitrejši pregled izposojenega gradiva.
- **H5:** Študentje za rezervacije pogosteje uporabljajo COBISS+.
- **H6:** Študentje za podaljšanje gradiva pogosteje uporabljajo mCOBISS.
- **H7:** Študentje so pri iskanju uspešni, vendar potrebujejo dlje časa za iskanje gradiva.
- **H8:** Študentje imajo težave pri poznavanju načinov iskanja in funkcij iskanja.

Odgovori, pridobljeni z raziskavo, bodo knjižnici Zdravstvene fakultete v Ljubljani v pomoč pri načrtovanju prihodnjih organiziranih in individualnih izobraževanj študentov.

7 RAZISKOVALNA METODA

Anketna metoda omogoča zbiranje kvantitativnih podatkov, zanjo velja, da ne proučuje celotne populacije, ampak samo določen vzorec, ki omogoča posploševanje značilnosti in mnenj. V širšem smislu je opredeljena kot vsako zbiranje podatkov s pomočjo spraševanja. Med tehnike anketiranja sodita tudi intervju in test. Pri intervjuju potekajo tako vprašanja kot odgovori ustno, medtem ko je test posebna vrsta ankete, s pomočjo katere pridobimo informacije o znanju in interesih izbrane populacije. V ožjem smislu pa je anketa »pisno zbiranje podatkov o stališčih in mišljenjih na reprezentativnem vzorcu anketirancev s pomočjo vprašalnika« (Ambrožič, 2008, str. 24).

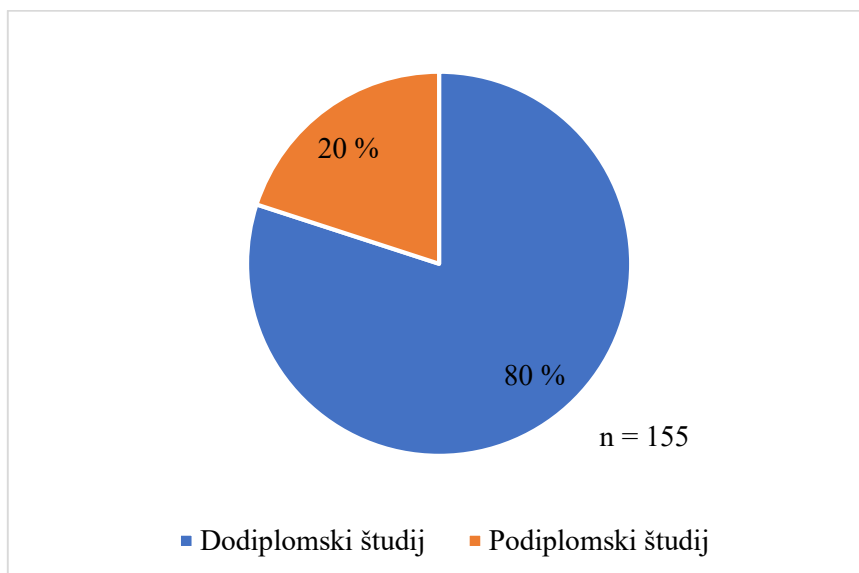
Anketni vprašalnik smo ustvarili s pomočjo spletne strani www.1ka.si in je zajemal 14 vprašanj. Odločili smo se za namenski vzorec anketirancev, in sicer smo zajeli študente Zdravstvene fakultete Univerze v Ljubljani. Da bi lahko pridobili čim več uporabnikov knjižnice, smo s pomočjo študijskega informacijskega sistema VIS vsem študentom omogočili dostop do izpolnjevanja. Za odgovore so imeli na voljo tri tedne, in sicer od 30. 1. 2023 do 20. 2. 2023. Rezultate smo nato statistično obdelali s pomočjo www.1ka.si in grafikone smiselno obrazložili.

7.1 REZULTATI ANKETE

Anketni vprašalnik je izpolnilo 155 študentov Zdravstvene fakultete Univerze v Ljubljani. Za izpolnitev anketnega vprašalnika smo prosili 1710 študentov prek študijskega informacijskega sistema VIS, kjer so prejeli vabilo po elektronski pošti za izpolnitev anketnega vprašalnika in povezavo do www.1ka.si. Takšen način nam je omogočal, da smo lahko k sodelovanju povabili vse vpisane študente. Od tega je bilo zajetih 1362 rednih, 122 izrednih dodiplomskih študentov ter 223 rednih in trije izredni podiplomski študentje. Zagotovljena je bila anonimnost anketirancev in njihovih osebnih podatkov.

Rezultati anketnega vprašalnika so predstavljeni po vrstnem redu vprašanj, ki smo jih zastavili v anketi. Da bi lažje prišli do nekaterih odgovorov, smo morali vključiti preskoke, zaradi česar se pri nekaterih vprašanjih število anketirancev razlikuje. V analizo je bilo vključenih 155 izpolnjenih vprašalnikov.

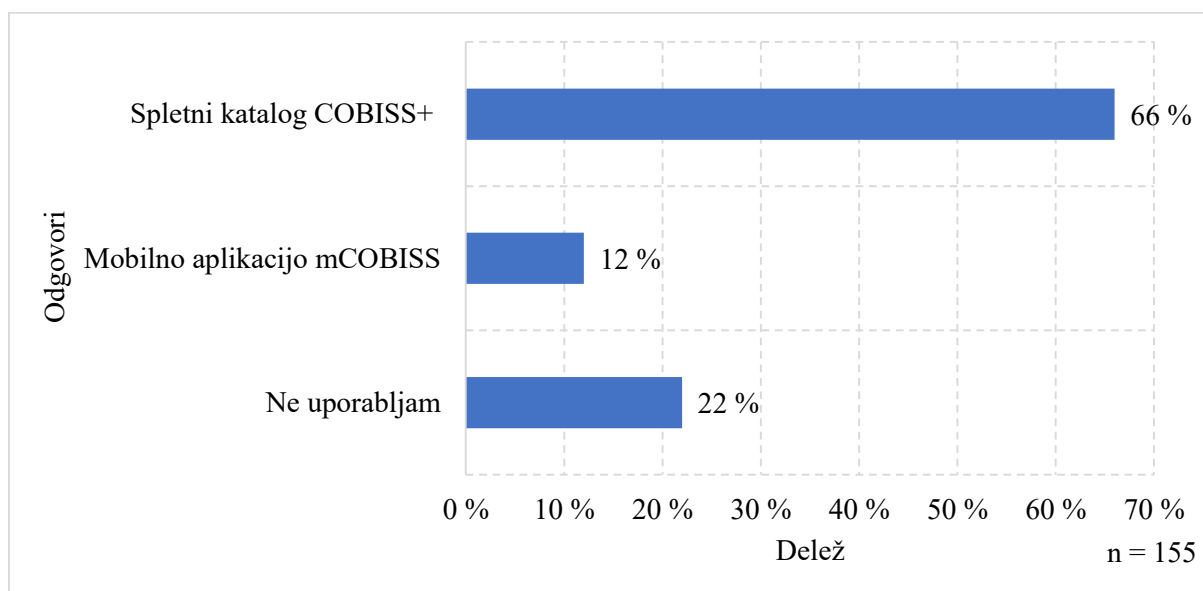
Prvo vprašanje se je nanašalo na stopnjo študija anketirancev. Rezultati so pokazali, da je v anketi sodelovalo največ dodiplomskih študentov, kar 80 % oziroma 124 študentov in manjši delež podiplomskih študentov, in sicer 20 % oziroma 31 študentov (Slika 16).



Slika 16: Stopnja študija anketirancev

Pri drugem vprašanju nas je zanimalo, kaj od naštetega najpogosteje uporabljajo. Ugotovili smo, da 103 študentje (66 %) najpogosteje uporabljajo spletni katalog COBISS+, 18 študentov (12 %) pa mobilno aplikacijo mCOBISS. Kar 34 študentov (22 %) je odgovorilo, da ne uporablja nič od zgoraj navedenega.

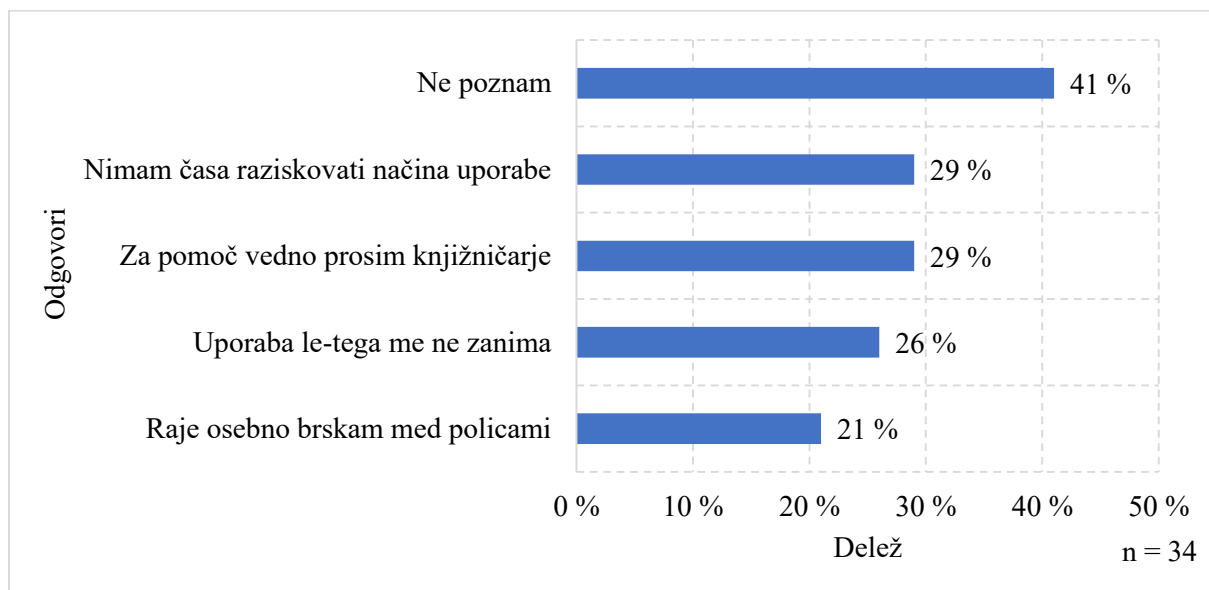
Nato smo še podrobneje analizirali podatke vsakega anketnega vprašalnika, da bi ugotovili razliko med dodiplomskimi in podiplomskimi študenti. Ugotovili smo, da tako dodiplomski kot podiplomski študentje najpogosteje uporabljajo spletni katalog COBISS+. Le-tega uporablja 80 dodiplomskih in 23 podiplomskih študentov, medtem ko aplikacijo mCOBISS uporablja 12 dodiplomskih in 6 podiplomskih študentov. Glede neuporabe obeh smo ugotovili, da je največ dodiplomskih študentov, in sicer 32, pri podiplomskih pa samo dva (Slika 17).



Slika 17: Pogostost uporabe COBISS+ in mCOBISS

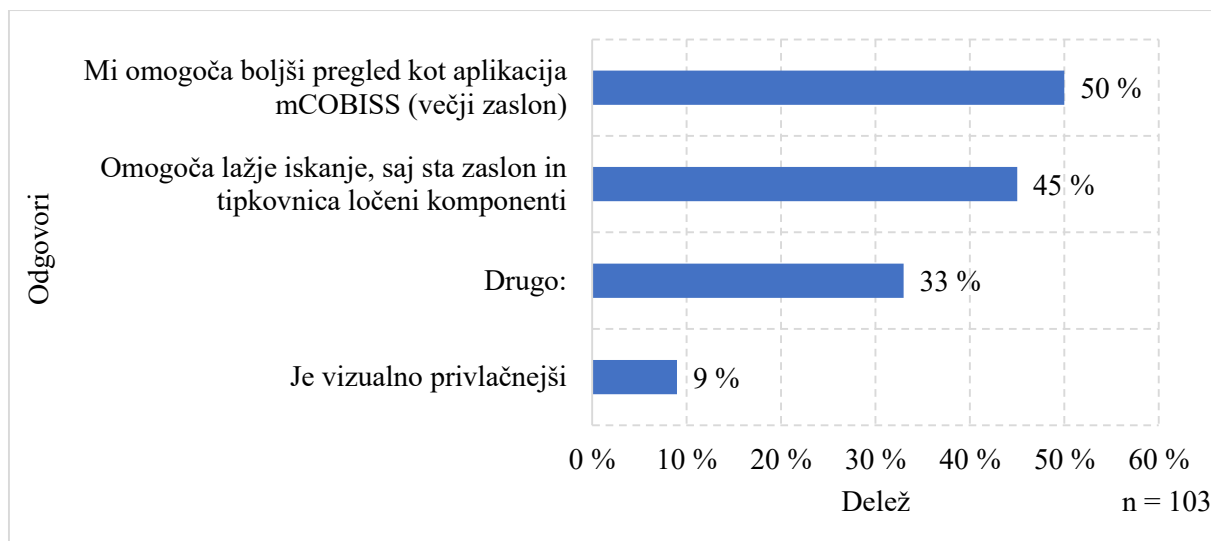
Anketni vprašalnik smo oblikovali tako, da je bilo naslednje, torej tretje vprašanje prilagojeno odgovoru na drugo vprašanje. Pri tretjem vprašanju so nas zanimali razlogi za neuporabo spletnega kataloga COBISS+ in mobilne aplikacije mCOBISS. Možnih je bilo več odgovorov in na to vprašanje so odgovorili samo tisti anketiranci, ki so pri prejšnjem vprašanju odgovorili, da ne uporabljajo ne enega ne drugega (n = 34). Največ, torej 14 študentov (41 %) ne pozna niti spletnega kataloga niti mobilne aplikacije. V enakem deležu (29 %) so odgovorili, da nimajo časa raziskovati načina uporabe in da za pomoč vedno prosijo knjižničarja. V nekoliko nižjem

deležu so odgovorili, da jih uporaba le-tega ne zanima (26 %) ali da raje brskajo med policami (21 %) (Slika 18).



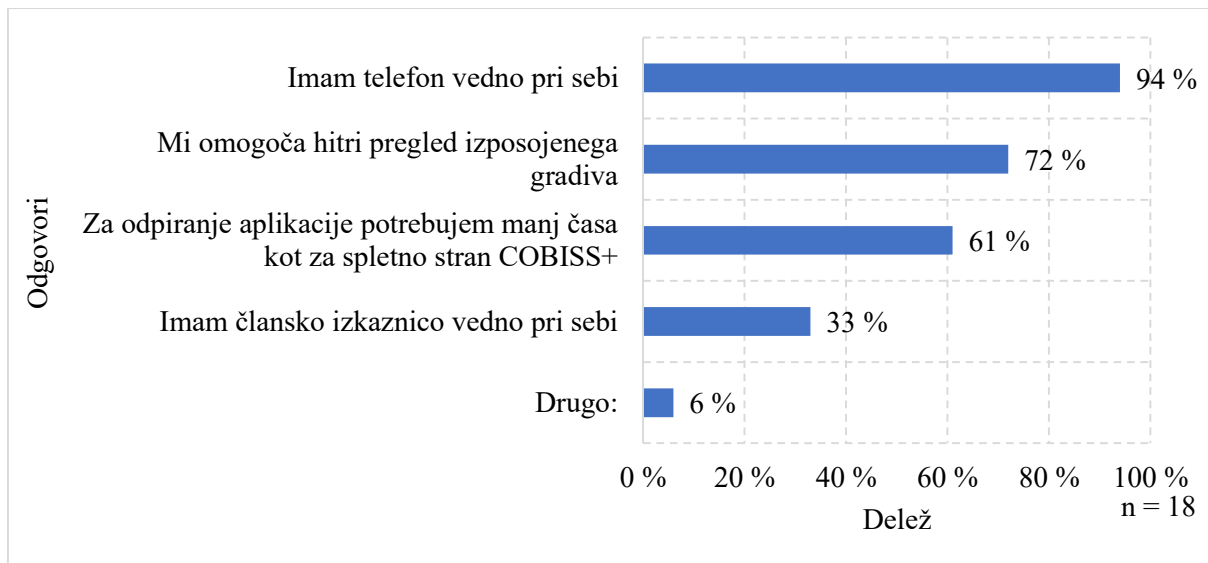
Slika 18: Razlogi za neuporabo COBISS+ in mCOBISS

Četrto vprašanje se je nanašalo na razloge za pogostejšo uporabo COBISS+ od mCOBISS (možnih je bilo več odgovorov) (Slika 19). Na to vprašanje so odgovorili tisti anketiranci, ki so pri drugem vprašanju označili uporabo COBISS+ (n = 103). Rezultati kažejo, da anketiranci pogosteje uporabljajo COBISS+, ker jim omogoča boljši pregled kot aplikacija mCOBISS (50 %). Anketiranci imajo še vedno raje večji zaslon, ki jim ga omogoča računalnik. V nekoliko nižjem deležu (45 %) so odgovorili, da jim omogoča lažje iskanje, saj sta zaslon in tipkovnica ločeni komponenti. Anketiranci so imeli možnost izbire »Drugo«, za katero se je odločilo kar 34 študentov (33 %). Od tega je 33 študentov navedlo, da aplikacije ne poznajo, niso vedeli, da obstaja, ali pa da aplikacije nimajo naložene. Eden izmed študentov je navedel »ne maram preveč aplikacij, naloženih na telefonu«. Najmanj anketirancev (9 %) je izbralo navedbo, da je COBISS+ vizualno privlačnejši.



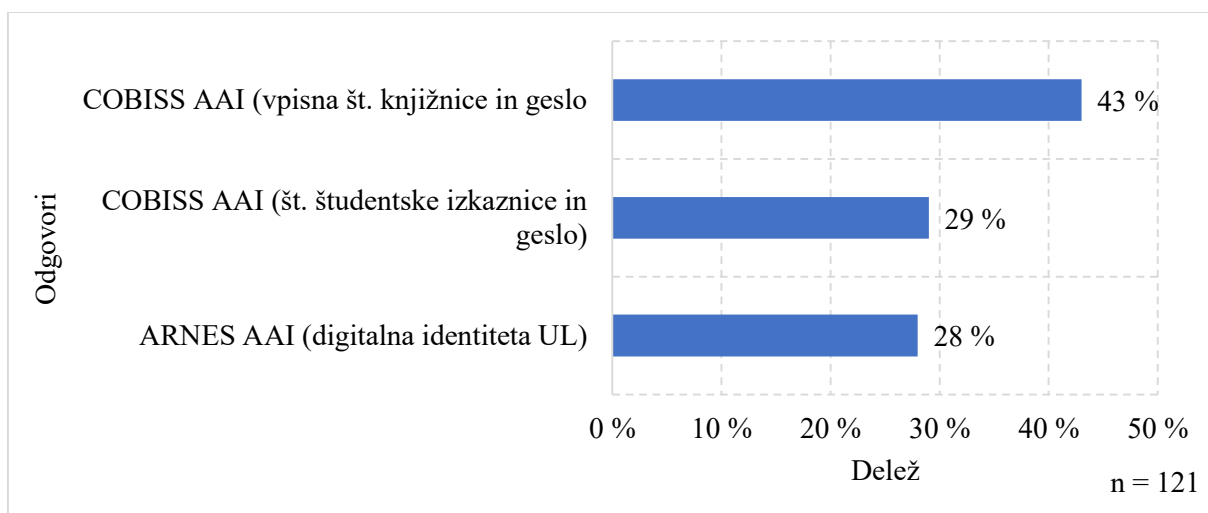
Slika 19: Razlogi za pogostejšo uporabo COBISS+ v primerjavi z mCOBISS

Peto vprašanje se je nanašalo na razloge za pogostejšo uporabo mCOBISS v primerjavi s COBISS+ (možnih je bilo več odgovorov). Na to vprašanje so odgovorili samo tisti anketiranci, ki so pri drugem vprašanju izbrali mCOBISS ($n = 18$). Največ anketirancev (94 % oziroma 17) je navedlo, da pogosteje uporabljajo mCOBISS, ker imajo telefon vedno pri sebi. Sledila sta odgovora, da jim aplikacija omogoča hiter pregled izposojenega gradiva (72 % oziroma 13) in da potrebujejo za odpiranje aplikacije manj časa kot za spletno stran COBISS+ (61 % oziroma 11). Najmanj, šest študentov (33 %) je navedlo, da aplikacijo uporabljajo iz razloga, da imajo člansko izkaznico vedno pri sebi. Pod »Drugo« je en anketiranec napisal, da je mCOBISS preglednejši kot COBISS+ (Slika 20).



Slika 20: Razlogi za pogostejšo uporabo mCOBISS v primerjavi z COBISS+

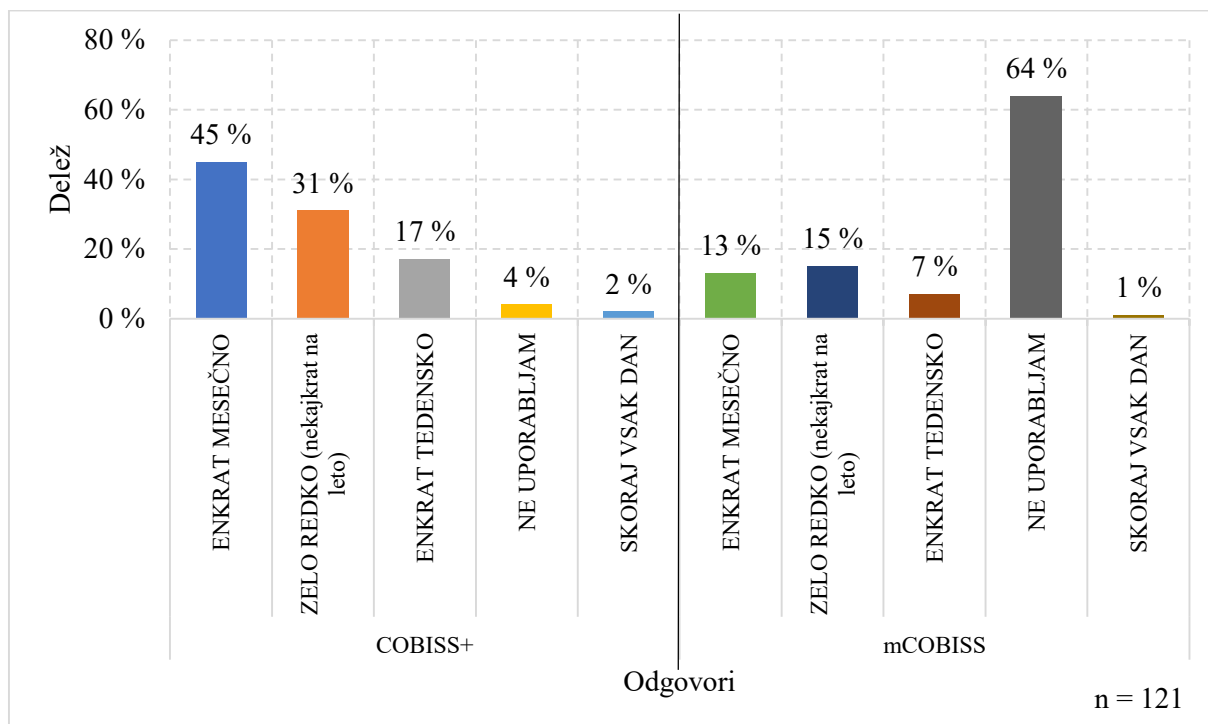
Na šesto vprašanje »Na kakšen način se najpogosteje prijavite v COBISS+ ali mCOBISS« je 52 študentov (43 %) odgovorilo, da s pomočjo vpisne številke knjižnice in gesla. V skoraj istem deležu pa so odgovorili, da s številko študentske izkaznice in gesla (29 %) ter digitalno identiteto UL (28 %). Študentje, ki uporabljajo mCOBISS, so lahko pri tem vprašanju izbrali samo odgovor COBISS AAI (št. študentske izkaznice in geslo), ki je edina možna prijava v aplikacijo mCOBISS (Slika 21).



Slika 21: Način prijave v COBISS+ in mCOBISS

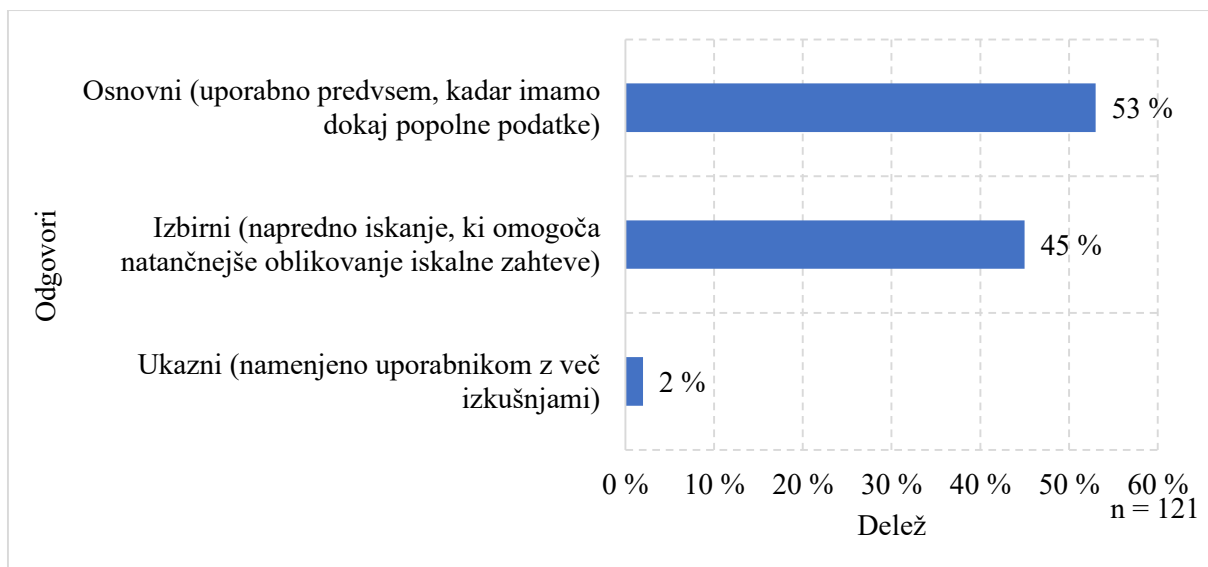
Sedmo vprašanje se je nanašalo na pogostost uporabe COBISS+ in mCOBISS. S Slika 22 lahko razberemo, da spletni katalog COBISS+ študentje najpogosteje uporabljajo enkrat mesečno (45

%) in nekajkrat letno (31 %). 21 študentov ga uporablja enkrat tedensko, medtem ko le trije študenti vsak dan. Ostalih pet študentov ne uporablja COBISS+. Rezultati za mCOBISS kažejo bistveno drugače. Kot smo lahko ugotovili že iz prej navedenih podatkov, študentje v večini ne uporabljajo mobilne aplikacije mCOBISS (64 %). V podobnem deležu so navedli, da mobilno aplikacijo uporabljajo nekajkrat letno (15 %) in enkrat mesečno (13 %). Le osem študentov ga uporablja enkrat tedensko, medtem ko le en študent vsak dan.



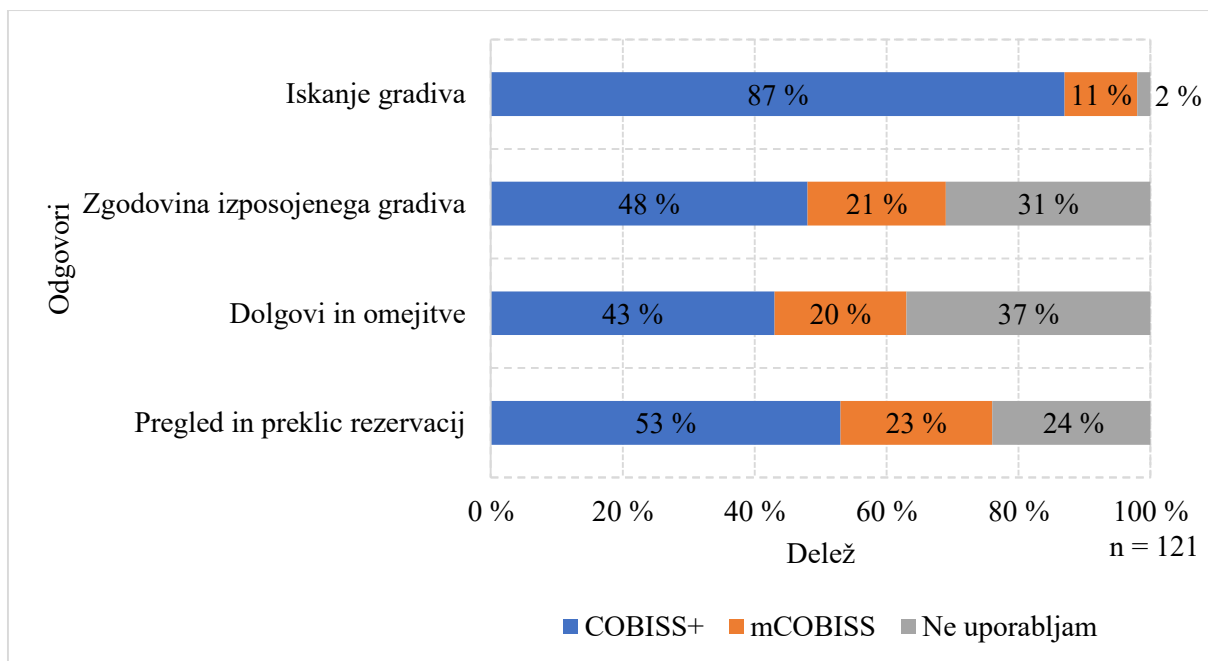
Slika 22: Pogostost uporabe COBISS+ in mCOBISS

Osmo vprašanje se je nanašalo na način iskanja v COBISS+ ali mCOBISS, ki ga anketiranci najpogosteje uporabljajo. Rezultati kažejo, da v večjem deležu uporabljajo osnovni način iskanja (53 %), kar pomeni, da imajo dokaj popolne podatke (npr. točen naslov knjige), in v nekoliko manjšem deležu izbirno iskanje (45 %). Le trije študentje so navedli, da uporabljajo ukazni način iskanja, ki je tudi zahtevnejši in uporabniki zanj potrebujejo že nekaj izkušenj. Tisti anketiranci, ki pogosteje uporabljajo mobilno aplikacijo mCOBISS kot spletno COBISS+, so imeli na voljo samo osnovni in izbirni način iskanja (Slika 23).



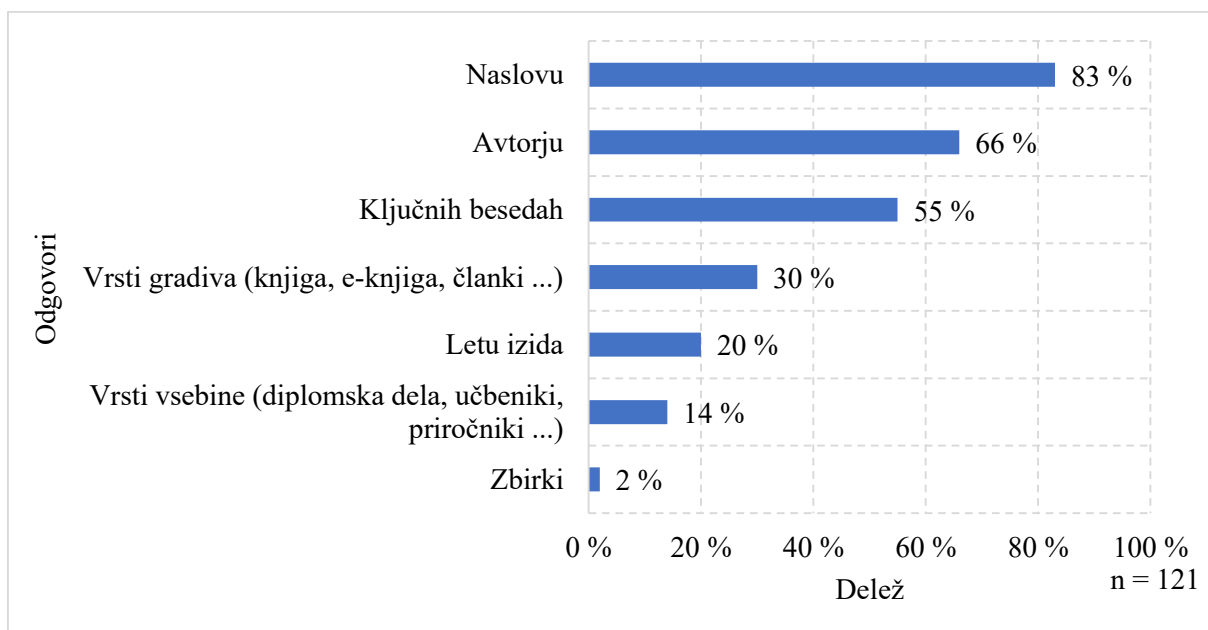
Slika 23: Način iskanja v COBISS+ ali mCOBISS

Pri devetem vprašanju nas je zanimalo, kje vse študentje spremljajo in uporabljajo možnosti, kot so iskanje gradiva, zgodovina izposojenega gradiva, dolgovi in omejitve ter pregled in preklic rezervacij. Kot je razvidno s Slika 24, anketiranci navedene možnosti najpogosteje spremljajo v spletnem katalogu COBISS+ ali pa navedenih storitev sploh ne uporabljajo. Prek COBISS+ najpogosteje iščejo gradivo (87 %). Prav tako je zelo nizka uporaba storitev prek mobilne aplikacije mCOBISS. Tisti študenti, ki uporabljajo mobilno aplikacijo, najpogosteje spremljajo pregled in preklic rezervacij (23 %), zgodovino izposojenega gradiva (21 %) ter dolgove in omejitve (20 %).



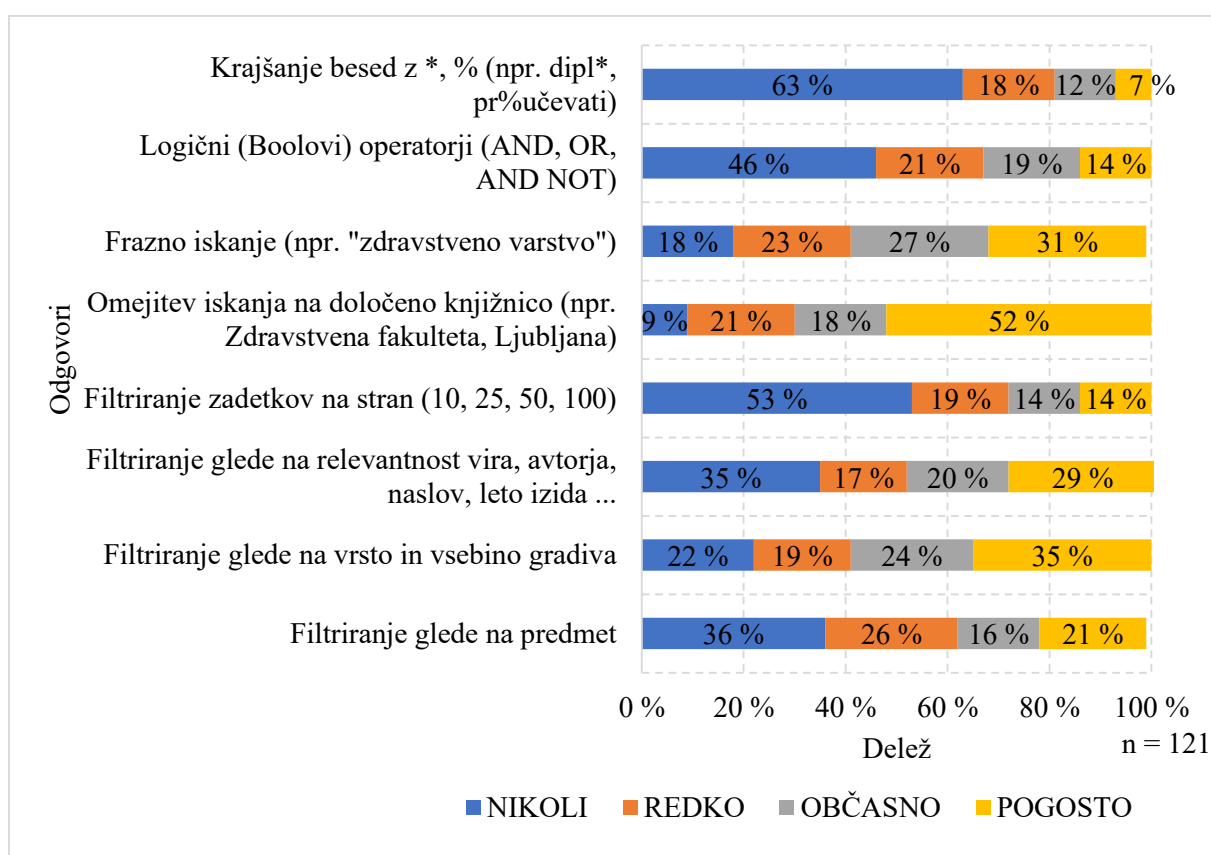
Slika 24: Spremljanje in uporaba navedenih možnosti v COBISS+ in mCOBISS

Deseto vprašanje se je nanašalo na načine iskanja gradiva v COBISS+ in mCOBISS (možnih je bilo več odgovorov). S Slika 25 je razvidno, da je največ študentov odgovorilo, da iščejo po naslovu (83 %), avtorju (66 %) in ključnih besedah (55 %). 36 študentov (30 %) je odgovorilo, da iščejo po vrsti gradiva, npr. knjigi, e-knjigi, člankih. Nekoliko manj iščejo po letu izida (20 %) in vrsti vsebine (14 %) gradiva. Le dva študenta iščeta gradivo po zbirki gradiva.



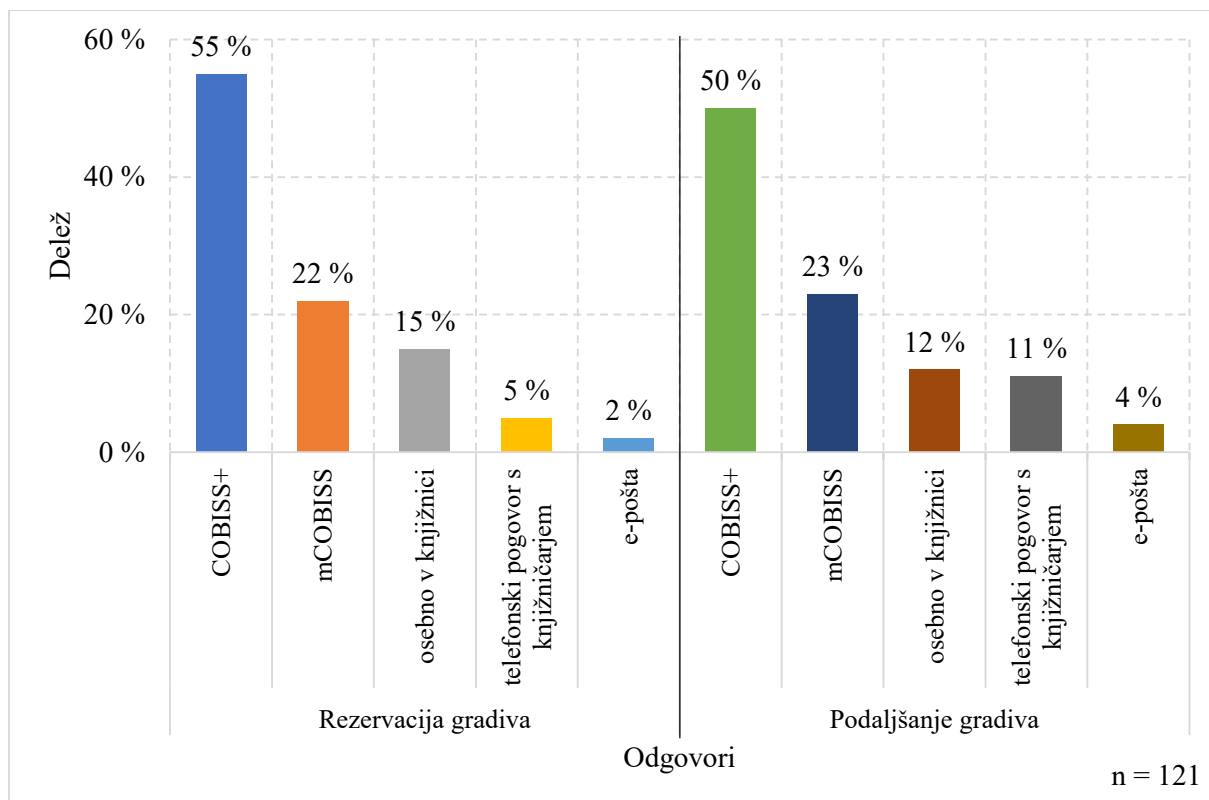
Slika 25: Načini iskanja gradiva v COBISS+ in mCOBISS

Enajsto vprašanje se je nanašalo na uporabo in pogostost uporabe naštetih funkcij. S Slika 26 je razvidno, da anketiranci pogosteje uporabljajo funkcije, kot so frazno iskanje (31 %), omejitev iskanja na določeno knjižnico (52 %) in filtriranje glede na vrsto in vsebino gradiva (35 %). Najmanj študentje uporabljajo krajšanje besed z * in %, logične operatorje, filtriranje zadetkov na stran ter filtriranje glede na predmet. Anketiranci, ki so izbrali, da pogosteje uporabljajo mobilno aplikacijo mCOBISS kot COBISS+, pri tem vprašanju niso mogli izbrati funkciji »Logični (Boolovi) operatorji (AND, OR, AND, NOT)« ter »Filtriranje zadetkov na stran (10, 25, 50, 100)«, saj tega mobilna aplikacija ne omogoča.



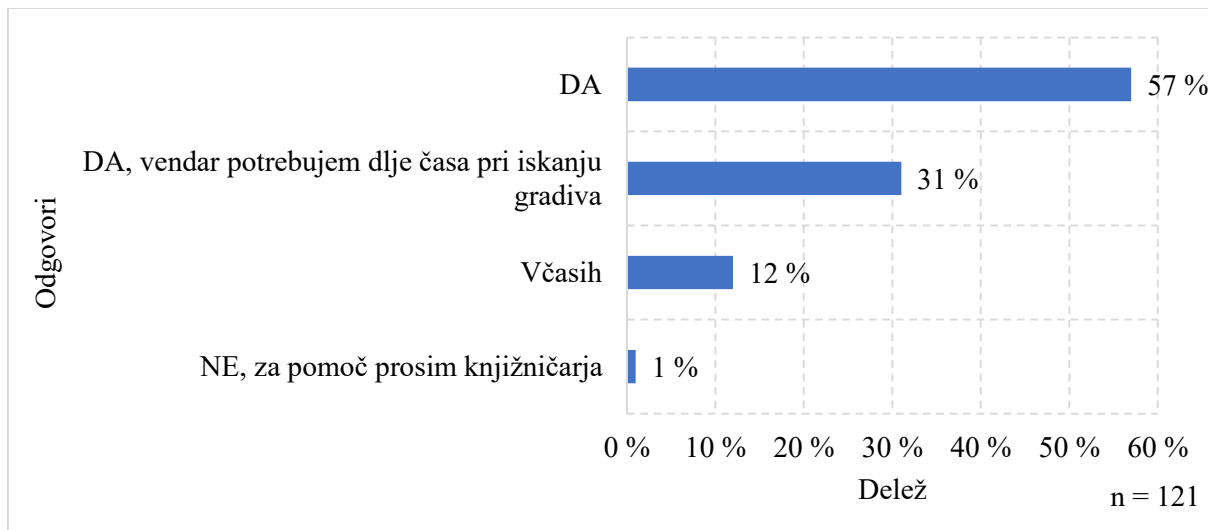
Slika 26: Pogostost uporabe funkcij iskanja v COBISS+ in mCOBISS

Na dvanajsto vprašanje »Na kakšen način najpogosteje uporabljate storitvi, kot sta rezervacija in podaljšanje gradiva«, so študentje odgovorili, da tako rezervacijo kot podaljšanje gradiva najpogosteje opravijo prek spletne aplikacije COBISS+. Pri obeh storitvah je sledila uporaba mCOBISS-a in osebni obisk v knjižnici. S Slika 27 je razvidno, da za storitev podaljšanje gradiva pogosteje uporabljajo telefonski pogovor s knjižničarjem kot za rezervacijo gradiva. Najmanjši delež uporabe je pri obeh storitvah predstavljala elektronska pošta.



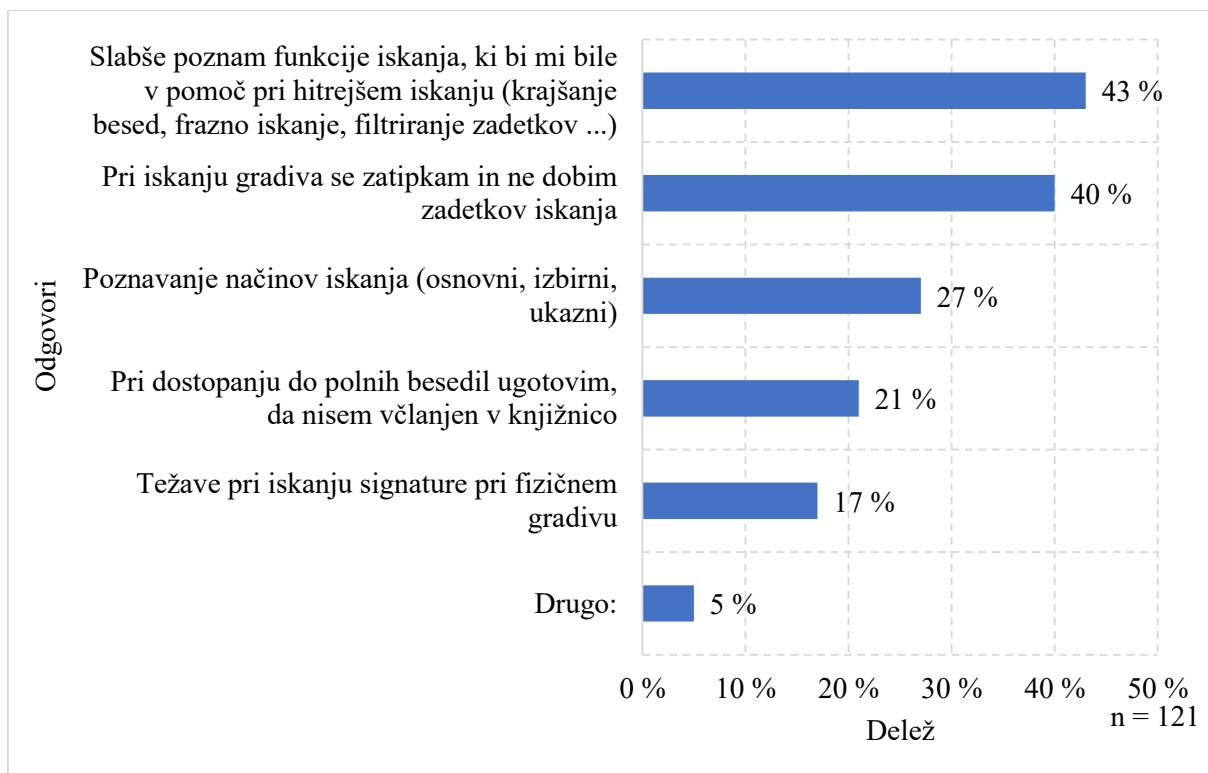
Slika 27: Uporaba storitev rezervacije in podaljšanja gradiva

Pri trinajstem vprašanju smo anketirance vprašali, ali so uspešni pri iskanju gradiva oziroma ali najdejo tisto, kar iščejo. Slika 28 prikazuje, da je 69 študentov (57 %) uspešnih pri iskanju, medtem ko 37 študentov (31 %) najde tisto, kar išče, vendar potrebujejo dlje časa pri iskanju gradiva. V manjšem deležu (12 %) so navedli, da so včasih uspešni in samo en anketiranec, da ni uspešen in za pomoč prosi knjižničarja.



Slika 28: Uspešnost iskanja gradiva v COBISS+ in mCOBISS

Pri zadnjem, štirinajstem vprašanju, nas je zanimalo, s kakšnimi težavami se anketiranci najpogosteje soočajo pri iskanju gradiva. Iz rezultatov je razvidno, da imajo študentje največ težav glede poznavanja funkcij iskanja (43 %), ki bi jim bila v pomoč pri hitrejšem iskanju. 40 % jih je kot težavo navedlo, da se pri iskanju gradiva zatipkajo in ne dobijo zadetkov iskanja. V nekoliko manjšem deležu so sledili slabše poznavanje načinov iskanja (27 %), med dostopanjem do polnih besedil ugotovijo, da niso včlanjeni v knjižnico (21 %) ter da imajo težave pri iskanju signature pri fizičnem gradivu (17 %). Pod »Drugo« pa je šest študentov navedlo, da nimajo posebnih težav (Slika 29).



Slika 29: Težave pri iskanju gradiva v COBISS+ in mCOBISS

8 RAZPRAVA IN ZAKLJUČKI

Cilj naše raziskave je bil odgovoriti na zastavljena raziskovalna vprašanja, s pomočjo katerih smo postavili tudi hipoteze.

H1: Študentje pogosteje uporabljajo spletni katalog COBISS+ kot aplikacijo mCOBISS.

Postavljeno hipotezo smo potrdili. Iz rezultatov smo ugotovili, da študentje pogosteje uporabljajo spletni katalog COBISS+ kot mobilno aplikacijo mCOBISS. Ugotovili smo, da 66 % anketirancev uporablja spletni katalog COBISS+ in 12 % anketirancev mobilno aplikacijo mCOBISS.

H2: Dodiplomski študentje redkeje uporabljajo aplikacijo mCOBISS kot podiplomski študentje.

Postavljeno hipotezo smo ovrgli. Glede razlike med dodiplomskimi in podiplomskimi študenti smo ugotovili, da oboji pogosteje uporabljajo COBISS+ in je uporaba mCOBISS-a zelo nizka.

Pri tem pa moramo izpostaviti tudi to, da je v anketnem vprašalniku sodelovalo bistveno več dodiplomskih študentov, zato primerjave med skupinama ne moremo delati s pomočjo absolutnih števil (npr. frekvenc) ali deležev (npr. odstotkov).

H3: Razlog za pogostejšo uporabo COBISS+ je, da ima uporabnik večji zaslon, kar mu omogoča boljši pregled.

Postavljeno hipotezo smo potrdili, saj je 50 % študentov odgovorilo, da jim COBISS+ omogoča boljši pregled s pomočjo večjega zaslona, prav tako je 45 % študentov izbralo trditev, da jim omogoča lažje iskanje zaradi ločenih komponent.

H4: Razlog za pogostejšo uporabo aplikacije mCOBISS je, da ima uporabnik telefon vedno pri sebi in mu omogoča hitrejši pregled izposojenega gradiva.

Postavljeno hipotezo smo potrdili. Študentje, ki uporabljajo mCOBISS (n=18, kar predstavlja 11,6 % vseh anketirancev) so v največjem številu odgovorili, da uporabljajo mCOBISS ker imajo telefon vedno pri sebi (94 %) ter da jim ta način omogoča hitri pregled izposojenega gradiva (72 %).

H5: Študentje za rezervacije pogosteje uporabljajo COBISS+.

Hipotezo smo potrdili, saj rezultati ankete kažejo, da anketirani študentje za rezervacije pogosteje uporabljajo COBISS+ (55 %), za razliko od mCOBISS (22 %).

H6: Študentje za podaljšanje gradiva pogosteje uporabljajo mCOBISS.

Hipotezo smo ovrgli, saj rezultati ankete kažejo, da anketirani študenti za podaljšanje gradiva uporabljajo spletni katalog COBISS+ (50 %), medtem ko mCOBISS (23 %). Do podobnih rezultatov je prišla tudi avtorica Cvek (2020), ki je ugotovila, da strokovni delavci OŠ za rezervacije in podaljšanje gradiva uporabljajo COBISS+ in ne mCOBISS.

H7: Študentje so pri iskanju uspešni, vendar potrebujejo dlje časa za iskanje gradiva.

Hipotezo, ki smo jo zastavili, smo ovrgli. Študentje so v veliki meri odgovorili, da so uspešni pri iskanju gradiva (57 %). Le 31 % jih je odgovorilo, »da, vendar potrebujem dlje časa pri iskanju gradiva«.

H8: Študentje imajo težave pri poznavanju načinov iskanja in funkcij iskanja.

Hipotezo smo potrdili. 43 % anketirancev je označilo, da slabše poznajo funkcije iskanja, ki bi jim bile v pomoč pri hitrejšem iskanju (krajšanje besed, frazno iskanje ...) in 27 % anketirancev je označilo težave pri poznavanju načinov iskanja, kar predstavlja 70 % težav pri iskanju gradiva v COBISS+ in mCOBISS.

Tekom raziskave smo prišli do ugotovitve, da primerjave med dodiplomskimi in podiplomskimi študenti v naši raziskavi ne moremo delati s pomočjo absolutnih števil ali deležev, saj je bila razlika v zajetem vzorcu anketirancev prevelika, kar je posledica pomembno manjšega števila vpisanih študentov na podiplomskem študiju. Kljub temu pa smo z ostalimi vprašanji pridobili vse odgovore na naša raziskovalna vprašanja, ki so v skladu z dosedanjimi raziskavami tega področja. Glede pridobljenih odgovorov bi lahko v prihodnje raziskali še razliko uporabe COBISS+ in mCOBISS med pedagoškimi delavci. Prav tako bi bilo smiselno organizirana in individualna izobraževanja uporabnikov nadgraditi s podrobnejšo predstavitvijo obeh možnosti iskanj. K pogostejši uporabi mCOBISS-a bi lahko uporabnike spodbudili z že obstoječimi aktivnostmi na tem področju, kot so izdelane zgibanke o načinu uporabe mobilne aplikacije ter njenih prednosti. Na spletni strani knjižnice bi lahko dodali še povezave do spletnih videoposnetkov, ki na enostaven način predstavljajo možnosti ter uporabo mobilne aplikacije.

9 NAVEDENI VIRI IN LITERATURA

Ambrožič, M. (2008). Anketna metoda. V A. Šauperl (ur.). *Raziskovalne metode v bibliotekarstvu, informacijski znanosti in knjižarstvu* (str. 23–52). Filozofska fakulteta, Oddelek za bibliotekarstvo, informacijsko znanost in knjižarstvo.

- Ambrožič, M. (2014). *E-izobraževanje: izzivi za visokošolske knjižnice: zbornik izvlečkov*. Centralna tehniška knjižnica Univerze v Ljubljani; Narodna in Univerzitetna knjižnica. <https://www.dlib.si/details/URN:NBN:SI:DOC-A3GPCNWT>
- Coordenadoria do SIBi – Unitau. (b. d.). *Operadores Booleanos*. <https://sibiunitau.wordpress.com/2020/06/17/operadores-booleanos/>
- Batič (6. 10. 2020). mCOBISS v vseh državah v mreži COBISS.net. *Blog Cobiss*. <https://blog.cobiss.si/2020/10/06/mcobiss-v-vseh-drzavah-v-mrezi-cobiss-net/>
- Bračko, D., Murkovič, N. in Batič, B. (2013). mCOBISS – Virtualna knjižnica Slovenije na mobilnih napravah. *Šolska knjižnica*, 23(2), 111–117. <https://www.dlib.si/details/URN:NBN:SI:doc-9V81M6YI>
- Cvek, K. (2020). *Uporaba knjižničnih katalogov in drugih baz podatkov v sistemu COBISS: primer strokovnih delavcev na OŠ Majde Vrhovnik v Ljubljani* [Pisna naloga za bibliotekarski izpit]. Osnovna šola Majde Vrhovnik. <https://www.dlib.si/details/URN:NBN:SI:DOC-SVQDT0NM>
- Debevc, S. (11. 9. 2019). Uporabniki o COBISS+. *Blog Cobiss*. <https://blog.cobiss.si/2019/09/11/uporabniki-o-cobiss/#more-2398>
- Dornik, E. (2011). Strokovno srečanje informacijska pismenost v visokem šolstvu. *Organizacija znanja*, 16(3), 106–107. <https://oz.cobiss.si/clanek/strokovno-srecanje-informacijska-pismenost-v-visokem-solstvu/>
- Institut informacijskih znanosti. (2016). *Platforma COBISS*. <https://www.cobiss.net/si/platforma-cobiss.htm>
- Institut informacijskih znanosti. (2023a). *mCOBISS: virtualna knjižnica Slovenije na mobilnih napravah*. <https://m.cobiss.si/>
- Institut informacijskih znanosti. (2023b). *Pomoč*. <https://plus.cobiss.net/cobiss/si/sl/help>
- Lah, S. (2018). COBISS+. *Šolska knjižnica*, 27(3), 16–26. <https://www.dlib.si/details/URN:NBN:SI:doc-BVDBM7C3>
- Petek, M. (2000). Pomembnost funkcij knjižničnega kataloga za uporabnike. *Knjižnica*, 44(3), 137–147. <https://knjiznica.zbds-zveza.si/knjiznica/article/view/5568>

- Rap, S. (2015). *Uporaba sistema COBISS med srednješolci: razlike med gimnazijci in negimnazijci* [Magistrsko delo]. Univerza v Ljubljani, Filozofska fakulteta.
<https://repozitorij.uni-lj.si/Dokument.php?id=72269&lang=slv>
- Rivo, K. in Žumer, M. (2022). Bralno vedenje študentov Univerze v Ljubljani v mobilnem okolju. *Organizacija znanja*, 27(1–2), 2227004. <https://oz.cobiss.si/clanek/rivo-zumer-bralno-vedenje-studentov-univerze-v-ljubljani-v-mobilnem-okolju/>
- Merila in kazalci informacijske pismenosti v visokem šolstvu*. (2010). Zveza bibliotekarskih društev Slovenije.
- Švab, K. in Merčun, T. (2021). Uporabniška izkušnja v COBISS+. *Organizacija znanja*, 26(1–2), 2126003.
https://www.cobiss.si/OZ/PDF/OZ_2021_1_2_final/2126003_Svab_Mercun.pdf
- Vilar, P. (2005). Informacijsko vedenje: modeli in koncepti. *Knjižnica*, 49(1–2), 77–104.
<https://knjiznica.zbds-zveza.si/knjiznica/article/view/5833>
- Walsh, A. (2012). Mobile information literacy: a preliminary outline of information behaviour in a mobile environment. *Journal of Information Literacy*, 6(2), 56–69.
<https://ojs.lboro.ac.uk/JIL/article/view/PRA-V6-I2-2012-4>
- Wilson, T. D. (1999). Models in information behaviour research. *Journal of Documentation*, 55(3), 249–270.
<https://www.emerald.com/insight/content/doi/10.1108/EUM0000000007145/full/html>
- Wilson, T. D. (2000). Human information behaviour. *Informing Science*, 3(2), 49–55.
<https://inform.nu/Articles/Vol3/v3n2p49-56.pdf>
- Zadravec Pešec, R. in Batič, B. (2020). mCOBISS – anywhere and anytime. *Bibliotekar*, 62(1), 29–50. <http://doi.fil.bg.ac.rs/pdf/journals/bibliotekar/2020-07/bibliotekar-2020-62-1-3.pdf>
- Univerza v Ljubljani, Zdravstvena fakulteta. (b. d.). *Knjižnica*. <https://www.zf.uni-lj.si/si/predstavitev/organiziranost/knjiznica>

PRILOGA 1: ANKETNI VPRAŠALNIK

1. Stopnja študija:
 - Dodiplomski študij
 - Podiplomski študij

2. Kaj od spodaj naštetega pogosteje uporabljate?
 - Spletni katalog COBISS+
 - Mobilno aplikacijo mCOBISS
 - Ne uporabljam

3. V primeru, da ste v prejšnjih dveh vprašanjih odgovorili z NE, prosim navedite, kakšni so vaši razlogi za neuporabo?
 - Nimam časa raziskovati načina uporabe.
 - Za pomoč vedno prosim knjižničarje.
 - Raje osebno brskam med policami.
 - Uporaba le-tega me ne zanima.
 - Ne poznam.

4. COBISS+ uporabljam pogosteje kot mCOBISS, ker:
(možnih je več odgovorov)
 - Mi omogoča boljši pregled kot aplikacija mCOBISS (večji zaslon).
 - Je vizualno privlačnejši.
 - Omogoča lažje iskanje, saj sta zaslon in tipkovnica ločeni komponenti.
 - Drugo ...

5. mCOBISS uporabljam pogosteje kot COBISS+, ker:
(Možnih je več odgovorov.)
 - Imam telefon vedno pri sebi.
 - Mi omogoča hitri pregled izposojenega gradiva.
 - Za odpiranje aplikacije potrebujem manj časa kot za spletno stran COBISS+.
 - Imam člansko izkaznico vedno pri sebi.
 - Drugo ...

6. Na kakšen način se najpogosteje prijavite v COBISS+ ali mCOBISS?

- COBISS AAI (vpisna št. knjižnice in geslo)
- COBISS AAI (št. študentske izkaznice in geslo)
- ARNES AAI (digitalna identiteta UL)

7. Kako pogosto uporabljate COBISS+ ali aplikacijo mCOBISS?

	Skoraj vsak dan	Enkrat tedensko	Enkrat mesečno	Zelo redko (nekajkrat na leto)	Ne uporabljam
COBISS+					
mCOBISS					

8. Kateri način iskanja v COBISS+ ali mCOBISS najpogosteje uporabljate?

- Osnovni – uporabimo predvsem, kadar imamo dokaj popolne podatke.
- Izbirni – napredno iskanje, ki omogoča natančnejše oblikovanje iskalne zahteve.
- Ukazni – namenjeno uporabnikom z več izkušnjami.

9. Uporabniku je po prijavi v COBISS+ v segmentu »Moja knjižnica« omogočenih več možnosti za iskanje in vpoglede. Kje spremljate in uporabljate spodaj naštetе možnosti?

	COBISS+	mCOBISS	Ne uporabljam
Iskanje gradiva			
Zgodovina izposojenega gradiva			
Dolgovi in omejitve			
Pregled in preklic rezervacij			

10. Kako najpogosteje iščete gradivo v COBISS+/ mCOBISS?

(Možnih je več odgovorov.) Iščem po:

- naslovu
- avtorju
- ključnih besedah
- letu izida
- zbirki
- vrsti gradiva (knjiga, e-knjiga, članki ...)

- vrsti vsebine (diplomska dela, učbeniki, priročniki ...)

11. Ali pri iskanju uporabljate katero od spodaj naštetih funkcij in kako pogosto?

	Pogosto	Občasno	Redko	Nikoli
Krajšanje besed z *, % (npr. dipl*, pr%učevati)				
Logični (Boolovi) operatorji (AND, OR, AND NOT)				
Frazno iskanje ("zdravstveno varstvo")				
Omejitev iskanja na določeno knjižnico (npr. Zdravstvena fakulteta, Ljubljana)				
Filtriranje zadetkov na stran (10, 25, 50, 100)				
Filtriranje glede na relevantnost vira, avtorja, naslov, leto izida ...				
Filtriranje glede na vrsto in vsebino gradiva				
Filtriranje glede na predmet				

12. Na kakšen način najpogosteje uporabljate naslednji storitvi?

	COBISS+	mCOBISS	E-pošta	Osebnost v knjižnici	Telefonski pogovor s knjižničarjem
Rezervacija gradiva					
Podaljšanje gradiva					

13. Ali ste uspešni pri iskanju gradiva? Ali najdete tisto, kar iščete?

- DA.
- DA, vendar potrebujem dlje časa pri iskanju gradiva.
- Včasih.
- NE, za pomoč prosim knjižničarja.

14. S kakšnimi težavami se najpogosteje soočate pri iskanju gradiva?

(Možnih je več odgovorov.)

- Pri iskanju gradiva se zatipkam in ne dobim zadetkov iskanja.
- Poznavanje načinov iskanja (osnovni, izbirni, ukazni).
- Težave pri iskanju signatur pri fizičnem gradivu.
- Pri dostopu do polnih besedil ugotovim, da nisem včlanjen v knjižnico.

- Slabše poznam funkcije iskanja, ki bi mi bile v pomoč pri hitrejšem iskanju (krajšanje besed, frazno iskanje, filtriranje zadetkov ...).
- Drugo ...